

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobodjenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 224 (13.757)

Trst, četrtek, 4. oktobra 1990

Slovenija je v zadnjem času preživela bolj dramatične trenutke

Po mnenju predsednika Kučana ni nobenega razloga za paniko

*JLA je armada vseh jugoslovanskih narodov, tudi slovenskega
Uskladili stališča s Hrvati glede konfederativne ureditve*

LJUBLJANA — »Razloga za paniko ni!« S temi besedami in s svojim značilnim nasmeškom je slovenski predsednik Milan Kučan pozdravil skupino italijanskih, nemških in drugih tujih dopisnikov, ki so včeraj prispeli v Slovenijo, saj so jih privabile dramatične vesti o vojaški intervenciji.

Takoj smo izkoristili priložnost in vprašali: »Zakaj?«

»Zato, ker smo Slovenci v kratkem razdobju preživeli veliko bolj dramatične trenutke,« je z mirnim in pričljivim glasom odgovoril predsednik. Nato pa je prisotne tuje dopisnike spomnil na dramatično noč, ko je v Beogradu zagovarjal slovenske ustavne spremembe, na lanski prvi december, ko so Srbi napovedali v Ljubljani tako imenovani miting resnice, pa na letošnji januar, ko je slovenska delegacija zapustila zvezni kongres komunistične partije, ki je bila takrat še partija oblasti.

Po mnenju slovenskega predsednika je stanje sedaj precej manj dramatično in nihče ni niti pomislil, da bi v Sloveniji vpeljal posebne razmere. Prepričan je tudi, da bo sedanje spremenje-

no slovensko vodstvo znalo, kot prej-
šnje, v celoti nositi odgovornost za de-
mokratične, tolerantne in modre odlo-
čitve, ki ne bodo vodile k
neproduktivnim konfliktom. Logika
represivnih mehanizmov je po vsem
svetu enaka in uporaba vojske je veli-
ka odgovornost. JLA je armada vseh
jugoslovanskih narodov, tudi sloven-
skega, in okupacija enega naroda bi
pomenila napad nanj.

Demokracija se je dotaknila še ar-
made, ki živahno razpravlja o svojem
položaju v družbi.

Kučan je povedal, da so se v četrtek
zvečer pozno v noč pogovarjali s hr-
vaškim predsedstvom; uskladili so vsa
stališča glede skupnega osnutka pred-
loga konfederativne pogodbe, ki ga
bodo objavili v petek, tako da bo v
dnevnikih v soboto. Dolgo v noč so
čakali, vendar niso dočakali uradnega
sporočila zveznega predsedstva o do-
godkih na Hrvaškem, oba predstavi-
nika Drnovšek in Marendić pa sta jim
že prej sporočila, da zvezno predse-
stvo ni sklenilo nič posebnega ali dra-
matičnega. Kučan je povedal, da je ta

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Predsednik Milan Kučan

Izjava ministra Janeza Janše

Sklep zveznega predsedstva ni uresničljiv

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Slovenski obrambni minister Janez Janša, notranji minister Igor Bavčar in poveljnik sloven-
ske teritorialne obrambe Janez Slapar so včeraj na izred-
no dobro obiskani tiskovni konferenci obrazložili, zakaj
ukaza zveznega predsedstva ni mogoče ne politično ne
tehnično izpolniti. Janša je dobesedno dejal, da bo »sklep
zveznega predsedstva ostal bolj na papirju«. Edino, kar
lahko poskusi poveljstvo petega zagrebskega armadnega
območja, je uvedba dvojnega poveljevanja. Toda v terito-
rialni obrambi je le pet odstotkov aktivnih častnikov in
kaj takega je povsem nemogoče. Veljala bo slovenska
ustava, po kateri poveljuje teritorialni obrambi slovensko
predsedstvo. Ustavne spremembe so pretrgale poveljniško
vez z zveznim predsedstvom, vse to seveda samo v miru,
v vojni, ko je treba braniti državo pred zunanjim napa-
dom, pa velja dosedanja poveljniška linija.

Za vojaško intervencijo JLA v Sloveniji ni ne pravne
podlage ne realnih možnosti. Resnični namen je zgolj
uveljavljanje srbske politike. JLA ni organizirana za no-
ranje posege, temveč za obrambo od zunaj. Sam tank ne
pomeni nič, gre za zapleten sistem. JLA je nacionalno
mešana; v njej je le malo več srbskih kot albanskih rekrut-
tov, v Sloveniji pa je narodnostna sestava vojakov JLA
obratna: več je Albancev kot Srbov. JLA je učinkovita
proti tuji intervenciji, ne pa proti lastnemu narodu.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ponovno odložili sejo odbora

RIM — Ožji odbor ustavne
komisije, ki naj bi razprav-
ljal o zaščiti Slovencev, se
tudi tokrat ni sestel. Na sejo,
ki jo je sklical koordinator
Guzetti (KD) je prišel samo
senator Spetič.

Po dolgem čakanju se je
Spetič podal k predsedniku
komisije prof. Elii in v svo-
jem ogorčenem protestu oži-
gosal »sramotno obnašanje«
vlade, ki se ji - kljub praz-
nim lepim besedam - sploh
ne mudi z obravnavo vpraša-
nja zaščite slovenske skup-
nosti v Italiji.

Vprašati se moramo, kaj
se mora zgoditi, da bodo ita-
lijanske oblasti nehale s tem
slepomišljenjem, je zaključil se-
nator Spetič.

Upokojenci iz Novare so se vračali z enodnevnega izleta po ligurski rivieri.

Avtobus strmoglavil z mosta na avtocesti V nesreči umrlo vsaj trideset izletnikov

GENOVA — Na avtocesti Geno-
va - Alessandria se je včeraj malo
po osemnajsti uri pripetila težka
prometna nesreča, ki je terjala več
kot trideset mrtvih. Avtobus, s ka-
terim se je vračala z enodnevnega
izleta skupina upokojencev iz No-
vare, je iz še nepojasnjenih vzrokov
strmoglavil z viadukta in se raz-
treščil na bregu manjšega hudour-
nika.

Avtobus iz Novare je bil eden od
štirih vozil, s katerimi se je 220
upokojencev peljalo na že tradicio-
nalni izlet v Albissolo in Arenzano
v Liguriji. Izlet prireja občinska
uprava iz Novare. Vse kaže, da je
bil nesrečni avtobus zadnji v vrsti,
saj je lastnik prevoznega podjetja
Fontaneto kmalu po nesreči sporo-
čil, da so se ostali trije srečno vrni-
li domov. Potrdil je tudi, da je bilo
v avtobusu skupaj 56 potnikov.

Kot rečeno so vzroki nesreče še
neznani; na področju, kjer je prišlo
do nezgode, je včeraj pozno popold-
ne močno deževalo, dvignila pa se

je tudi rahla megla. Voznik avtobu-
sa, 31-letni Carmine Guanci iz No-
vare, je ob izhodu iz galerije med
Ovado in Alessandria sunkovito za-
vozil na desno stran cestišča, podrl
nekaj desetih metrov varnostne
ograde in strmoglavil dvajset met-
rov globoko. Silovit sunek je števil-
ne potnike vrgel iz vozila, nekateri
pa so celo obviseli na žicah visoke
napetosti, ki so speljane pod viduk-
tom. Več oseb je našlo smrt v skro-
tovičeni pločevini. Reševalci, ki so
prav zaradi slabega vremena prišli
na kraj nesreče z zamudo, so do
noči odstranili osemnajst trupel,
našteli pa so vsaj dvajset težkih ra-
njencev. Slednje so rešilci razvozili
v najbližje bolnišnice. Med žrtvami
je tudi voznik avtobusa. Preisko-
valci ne izključujejo možnosti voz-
nikove nenadne slabosti, vendar je
slaba prevoznost ceste zaenkrat
oprijemljivejši vzrok nesreče. Med
drugim je voznik dobro poznal ceto,
saj jo je zadnjič prevozil le dan
prej.

Sinoči ugrabili 10-letnega fanta

PERUGIA — Sinoči malo po 21.
uri so neznanci ugrabili desetletne-
ga Dina De Megnija, vnuka pre-
možnega industrialca in znanega
predstavnika framasonstva iz Abru-
cov Augusta De Megnija. V trenut-
ku, ko so štirje zakrinkani zlikovci
vdrli v vilo nedaleč od Perugie, je
bil fantek v očetovi družbi. Zlikov-
ci so očeta onesposobili in ga zve-
zali, sina pa so odvedli.

Šele čez dobre pol ure se je Dino-
vemu očetu uspelo rešiti in pokli-
cati na pomoč. Policija je v okolici
Perugie in na vseh glavnih cestnih
vpadnicah postavila zapore, preče-
sala pa je tudi neposredno okolico
hiše, ki kot rečeno stoji na precej
osamljenem področju. Kaže, da vila
ni posebno zavarovana, saj je obda-
na le z razmeroma nizkim zidom.

Po zmagi v finalu mladinskih iger v Rimu Odbojkarice Erjavca najboljše v Italiji

V evropskih nogometnih pokalih

Italijani in Jugoslovani (z izjemo Dinama) uspešni

NA 10. IN 11. STRANI

Med uradno svečanostjo v Berlinski filharmoniji je »prvi« predsednik združe-
ne Nemčije Richard von Weizsäcker označil združitev Nemčije kot dejanje, s
katerim bo Nemčija končno našla mesto med evropskimi demokracijami (AP)

NA 2. STRANI

Kohl napisal poslanico za vse države sveta, posebno sporočilo pa je namenil Izraelu

Prvi dan združene Nemčije ob veselju a tudi z manifestacijami proti združitvi

BERLIN — Po torkovi veliki nočni evforiji, ki je na berlinske ulice, zlasti pa pred Brandenburška vrata, priklicala milijonsko množico, se je praznovanje ob združitvi Nemčije nadaljevalo tudi ves večerni dan. V ostalih nemških mestih je zavladoval sicer neke vrste premirje, v Berlinu pa se je ljudski praznik - ob spomladanski temperaturi, nekaj piva, godbi in kulinarčnih specialitetah - nadaljeval do večera. Kljub milijonski množici pa so bili izgredi omejeni. V vsej Nemčiji so aretirali ali začasno priprili le nekaj nad sto mladih neonacistov in avtonomistov. Hudi ranjencev ni bilo, saj so prenapetosti povzročili v glavnem le gmotno škodo (pa čeprav precej veliko). Edini nacionalistični izpad so zabeležili v Frankfurtu na Odri, kjer je skupina mladih napadla avtomobile in avtobuse s poljskimi delavci.

V glavnem pa je praznovanje potekalo v miru. Včerajšnje slovesnosti ob ponovni združitvi so se začele z verskim obredom v najstarejši berlinski cerkvi Marienkirche (v bivšem vzhodnem sektorju), kjer sta predsednik nemške katoliške škofovske konference Lehmann in evangeličanski škof Hempel darovala ekumensko mašo. Lehmann je med homilij

jo dejal, da je po kamnitem zidu treba zrušiti tudi zidove, ki jih Nemci imajo še v svojih mislih. Maši so prisostvovala najvišje nemške osebnosti, med katerimi novi predsednik združene Nemčije Richard Von Weizsäcker, kancler Kohl in bivši vzhodni premier De Maiziere. Osrednja slovesnost s slavnostnim govornikom predsednikom Weizsäckerjem pa je bila pozneje v Berlinski filharmoniji. Weizsäcker je najprej obljubil, da Nemci ne bodo nikoli pozabili dejstva, da so sami krivi za svojo dolgoletno ločitve. Združitve pa Nemčiji omogoča, da najde svoje mesto med evropskimi demokracijami. »Naše meje naj postanejo mostovi za naše sosede,« je zaključil. Po predsednikovem govoru je orkester Berlinske filharmonije igral Bacha in Brahmsa.

Popoldne je Weizsäcker v gradu Bellevue imenoval pet novih ministrov bivše vzhodnonemške vlade, ki bodo do prvih vsenemških volitev »predstavljali v vladi vzhodnonemške interese«. To so De Maiziere, Sabine Bergmann-Pohl, vladni podtajnik Günther Krause (vsi trije CDU), podpredsednik liberalcev Rainer Ortleb in lider DSU Hans Joachim Walther.

Praznovanje je v Berlinu skalila množična manifestacija. Okrog 12 tisoč mladih raznih levičarskih gibanj je protestiralo proti združitvi, ki s priključitvijo ene države poniža šestnajst milijonov Nemcev in ki se je dogodila v imenu vsemogočne marke.

Kancler Kohl pa je že včeraj želel zagotoviti vsem narodom, da si bo Nemčija prizadevala samo za mir. V poslanci vsem vladam sveta je zagotovil, da Nemčija ne bo zahtevala sprememb meja in da bo sodelovala pri gradnji novega evropskega doma, ki naj združuje vse evropske narode. Nazadnje pa bo Nemčija pomagala državam v razvoju in si prizadevala za razorožitev ter nadzorstvo nad orožjem.

Posebno sporočilo je Kohl poslal tudi izraelskemu premieru Šamiru. V sporočilu pravi, da se združena Nemčija zaveda odgovornosti, ki ji jih do židovskega naroda nalaga nacistična preteklost in da se bo vselej borila proti antisemitizmu in neonacizmu.

Nemčija je včeraj prejela sporočila iz vsega sveta. Vsi državniki brez izjeme so Nemčiji voščili mir in blagostanje ter izrazili prepričanje, da bo Nemčija sodelovala pri ureditvi novega svetovnega miru.

Senat kmalu o zakonu za obmejna področja

RIM — Proračunska senatna komisija bo v sredini prihodnjega tedna začela obravnavati osnutek zakona za obmejna področja, s tem v zvezi pa so se včeraj v Rimu sestali minister za deželne zadeve Maccanico, minister za prevoze Bernini, podtajnik v zakladnem ministrstvu Sacconi ter predsednika Furlanije-Juljske krajine in Veneta Biasutti oziroma Cremonese.

Med drugim bo zakon predvideval tudi sredstva v korist narodnostnih manjšin in za razvoj goratih področij, predvidena pa je tudi postavitev sistema proti toči, kot to določajo Osimski sporazumi.

Kot je znano, naj bi zakon za letošnje zagotovil 150 milijard lir, v letih od 1991 do 1993 po sto milijard, za naslednja leta pa je treba zneske še določiti. Predsednik FJK Biasutti je ob tem izjavil, da upa, da bo zakon v senatu čim prej sprejet.

Mitterrand v Zlalu, Gorbačovov glasnik pri Sadamu

Danes bo spregovoril Irak

NEW YORK, BAGDAD, PARIZ — Teško pričakovani poseg iraškega delegata na zasedanju Generalne skupščine OZN je zdrknil na današnji dan. Nedavni Bushev optimistični nastop, ki je ponudil iraškemu diktatorju še eno priložnost za mirno rešitev zalivske krize, je očitno spravil v zagato iračane, ki se morda zavedajo, da ne bodo več dolgo zmogli kljubovati embargu. Uradna utemeljitev včerajšnje ponovne preložitve posega Iraka sicer sloni na dejstvu, da bi Irak prišel na vrsto šele proti koncu včerajšnjega zasedanja, kar bi sovpadalo z večernim sprejemom, ki so ga priredile države jugovzhodne Azije. Ameriški politični poznavalci menijo, da gre pripisati številne preložitve iraškega posega pazljivim Sadamovim politikom, ki želijo do potankosti preučiti Bushove zanimive predloge.

V New Yorku so se včeraj sestali tudi predstavniki Arabske lige. Vsi so si bili edini, da bo moč najti izhod iz krize le v kontekstu lige. Vsako zunanje vmešavanje ne bo, po mnenju predstavnikov zasedanja, sprejemljivo.

V Zlalu je odpotoval tudi član sovjetskega predsedniškega zbora Primakov, ki se bo najprej srečal z jordan-

skim kraljem Huseinom, nato pa bo svoj dvodnevni obisk zaključil v Bagdadu pri Sadamu. Šef sovjetske diplomacije Ševardnadze je s tem v zvezi dejal, da bo skušal Gorbačovov poslanec prepričati iraškega voditelja, naj izpusti sovjetske državljane v Iraku (teh je 5 tisoč).

Včeraj se je iraški diktator prvič po zasedbi Kuvajta napotil v zasedena ozemlja. Iraška tiskovna agencija Ina sporoča, da se je Sadam sestal z vojaškimi poveljniki ter obiskal nove iraške postojanke. Na diplomatskem področju gre medtem poudariti pozitivne premike v odnosih med Irakom in Francijo. Včeraj je namreč poletela iz Bagdada deveterica Francozov, ki jim je iraško vodstvo dovolilo odhod iz države. V Amanu pa se je včeraj oglašil predsednik francosko-iraškega prijateljskega združenja Munier. Dejal je, da nameravajo iraške oblasti v primeru obiska francoskih političnih mož v Bagdadu izpustiti vse francoske talce. Vedno včeraj je predsednik Mitterrand nepričakovano poletel v Abu Dhabi. Danes bo na obisku pri kralju Savdske Arabije, še prej se bo srečal s francoskimi vojaškimi predstavniki v Zlalu.

Ni razloga za paniko

Janez Janša

NADALJEVANJE S 1. STRANI

teoretični model konfederativne pogodbe narejen po zgledu evropske skupnosti.

O jugoslovanskih pogodbenih subjektih pa je dejal, da sta za Slovence in Hrvate legitimna skupščina in izvršni svet Kosova.

Veliko se je govorilo o demokratičnih procesih tudi v Srbiji. Pogoji so svobodne volitve, kjer jih ni, ni demokracije, toda volitve same so šele temelj za demokratične procese. Kakšna bo demokracija in koliko je bo, bo odvisno od razmerja sil, ki se ustvarijo na volitvah. To je sestavni del splošnega demokratičnega trenda v Evropi in kdor ne bo sposoben, da se vključi vanj bo postal moteč tujek in bo kot tak izločen. Tudi zato je tako važno, da se opozori in da je Evropa pozorna na vsako kršitev človekovih pravic. (B. S.)

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Slovenska teritorialna obramba razpolaga z več desetstično dobro izurjenih in oboroženih mož. Razmerje sil je kvalitativno in kvantitativno v prid slovenske teritorialne obrambe, če ga primerjamo z vojaško prisotnostjo JLA.

Generalštab je maja v resnici premetil del orožja, toda večina je ostala v rokah teritorialne obrambe, ki vsekakor razpolaga z zadostno oborožitvijo. Zahtevali pa bodo, da se orožje vrne, ker je bilo plačano in kupljeno z denarjem iz slovenskega državnega proračuna. V nasprotnem primeru bodo vrednost odbili od rednih prispevkov Slovenije za JLA.

Janša je odločno zanikal, da bi vozili težko opremo JLA iz Slovenije; s Kučanom sta bila obveščena, da obstajajo taki načrti in sklepi v primeru, da bi se Slovenija odcepila, in menda so bile že opravljene nekatere priprave.

Nove spremembe slovenske ustave niso v nasprotju z zvezno ustavo. Teritorialna obramba je nadaljevanje zamisli partizanskega vojskovanja in je po ustavi in zakonih v pristojnosti republik. Zdaj so samo prekinili poveljniško linijo do zveznega predsedstva. Srbska ustava pa je docela pretrgala enotnost poveljevanja in prepisuje, da je srbski predsednik poveljnik vseh oboroženih sil, torej tudi JLA na ozemlju Srbije, in to v miru in v vojni.

Iz Zagreba pa smo izvedeli, da poveljstvo petega vojaškega območja še ni dobilo nobenih navodil o vodenju teritorialne obrambe Slovenije in da so za sklep zveznega predsedstva izvedeli iz javnih občil. Za zdaj skratka ne pripravljajo nič, niti nimajo nobenega ukaza.

V Beogradu je dokaj mirno in se je včeraj ponovno razvnela polemika med srbskim političnim vodstvom in združeno srbsko opozicijo, ki je včeraj obvestila domače in tuje novinarje, da bo bojkotirala volitve, razpisane za 9. november. Dosedanjim šestim strankam se jih je pridružilo še osem. Kot pogoji, da bi na volitve vseeno prišli pa so zahtevali, da so volitve 27. decembra, da pravično razporedijo čas na TV in prostor v sredstvih obveščanja, da po hitrem postopku spremenijo volilni zakon, da opozicija nadzoruje volilne izide in razpolaga s sredstvi in prostorom. Gre za znane zahteve, ki jih je dosedanja srbska oblast vedno odločno zavračala. Nekateri beograjski opazovalci menijo, da gre za »stipičen primer otomanskega nategovanja«, kdo bo popustil in za koliko. Za Miloševića bi bilo res nevarno, če opozicija na volitve ne bi šla, pa tudi za opozicijo je bojkot neprijeten. Ultimativna zahteva se nanaša na rok sedmih dni.

Danes se menda ponovno sestane zvezno državno predsedstvo. Tokrat ob navzočnosti predsednikov republik, sodelovala bosta tudi Milan Kukan in Franjo Tudjman. Kaj bo na dnevnem redu, ni težko uganiti, kakšni pa bodo rezultati, je seveda povsem nejasno in vse opcije so odprte.

Berite

»Novi Matajur«

V F-JK zaskrbljenost zaradi zapleta v SFRJ

TRST — Velika zaskrbljenost nad tem, kar se lahko zgodi, obenem pa odločna podpora procesom demokratizacije. Tako bi lahko strnili odmeve v Furlaniji-Juljski krajini na jugoslovansko dogajanje. Z največjo pozornostjo in tudi čustvenostjo spremljajo seveda nevarni zaplet Slovinci, ki se čutijo in so del matičnega naroda in zato doživljajo vse, kar se dogaja v teh dneh v Sloveniji in v Jugoslaviji veliko globlje in čustvenjeje od sodržavljanov italijanskega jezika.

Predsednik SKGZ Klavdij Palčič je poudaril, da stopnjevanje napetosti v Jugoslaviji, ki že resno ogroža mir, povzroča veliko zaskrbljenost med Slovinci v Italiji. »Kot del slovenskega naroda,« je podčrtal Palčič, »smo zaprepani in zbegani ob sklepu zveznega predsedstva, ki skuša demokratično izvoljeni slovenski skupščini in torej Republiki Sloveniji odvzeti pravico do suverenosti. Toda le na osnovi suverenosti slovenskega kot tudi drugih jugoslovanskih narodov bo lahko rešeno jugoslovansko vprašanje tako, da bozagotovljen mir in da bodo dane možnosti vključevanja v civilizacijsko razviti svet.

Deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar pa je v izjavi poudaril, da Slovenska skupnost odločno podpira izbere demokratično izvoljenega slovenskega parlamenta in 100-letno težnjo slovenskega naroda po suverenosti. Morebitno mednarodno povezovanje mora temeljiti na svobodnih izbirah in pravičnih odnosih, ne pa na kaki prisilni skupnosti in podrejenosti.

Jasno je, je dejal Jevnikar, da smo priča koncu zgodovinskega obdobja, pri čemer je le upati, da bodo prevladali zdrava pamet in trdni živci, spoštovanje suverenosti in človekovih pravic. Zadnji dogodki žal dokazujejo, da po eni strani niso bile presežene stare hegemonistične težnje in slepe dvojne mere, na drugi strani pa, da je bila polstoletna narodnostna politika enopartijskega komunističnega sistema kljub deklariranemu bratstvu in enotnosti neuspešna.

Slovenska skupnost, je zaključil Jevnikar, izraža željo po demokratičnem dogovarjanju, a tudi po doslednosti in odločnosti slovenskih političnih sil, ki so odgovorne le pred svojim narodom.

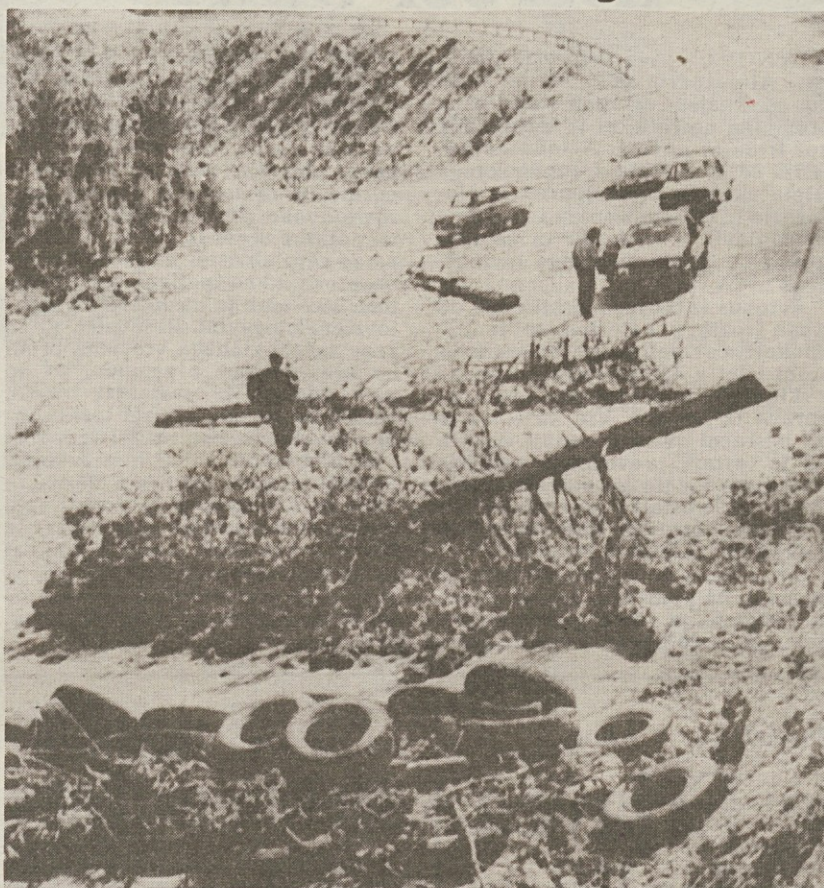
Pokrajinski sekretar socialistične stranke Alessandro Perelli pa je bil mnenja, da je treba jamčiti posameznim jugoslovanskim republikam kar največjo avtonomijo, ker v sedanjem položaju dejansko ni druge poti. Po njegovem mnenju bi priznanje večje avtonomije prispevalo k popuščanju napetosti, pri tem pa takoj dodal tudi, da se je treba za vsako ceno izogniti razkroju Jugoslavije. Po njegovem mnenju je trenutno izbira konfederalne ureditve dejansko nujna in edina možna.

Po Perellijevi oceni so slovenski in hrvaški voditelji z demokratizacijo svojih republik izbrali pravilno pot, prav tako pravilno pa je tudi njihovo približevanje Evropi. Zato bi po Perellijevem mnenju zvezna vlada morala omogočiti tiste ustavne reforme, ki bi dovolile vsaj Sloveniji in Hrvaški vključevanje v evropske integracijske tokove, čeprav bi bilo želeli, da bi se v te tokove vključila vsa Jugoslavija.

Deželni sekretar KPI Roberto Viezzi je poudaril, da sledi jugoslovanskemu zapletu z veliko pozornostjo in zaskrbljenostjo. Po njegovem mnenju se je treba za vsako ceno izogniti ukrepom, ki bi lahko še zaostriili napetost in povzročili nepopravljive posledice. Rešitev je možna samo z dialogom, to pa pomeni, da je treba Sloveniji (in tudi drugim republikam) priznati njihovo suverenost, saj ni mogoče več pomakniti nazaj urnih kazalcev. Napetim odnosom med Ljubljano in Beogradom je treba pristeti tudi mednarodne napetosti, kar močno komplicira položaj. Toda dialog, dogovarjanje in miroljubno reševanje so po Viezzijevi oceni edina resnična in tudi sprejemljiva oblika reševanja problemov.

Za deželnega svetovalca zelenih z globico Andrea Wehrenfenniga je stanje v Jugoslaviji izredno resno, ker na Hrvaškem lahko vsak trenutek izbruhne krvav obračun med Srbi in Hrvat, odnosi med Slovenijo in Beogradom pa se lahko zaostrijo do skrajne meje. V sedanjem trenutku se po oceni svetovalca zelenih pritisk federacije in Beograda izvaja proti posameznim republikam. Če bi Sloveniji in Hrvaški uspelo pridobiti še kakšno republiko na svojo stran, na primer BiH, bi se situacija najbrž nekoliko umirila, ker bi bilo v Jugoslaviji večje ravnotežje in bi lahko bila politika pomirjevanja uspešnejša.

Srbi na Hrvaškem so začeli streljati

KNIN — V bližini Knina sta bila v noči na sredo iz strelnega orožja ranjena miličnika postaje javne varnosti iz Drniša. Pristojni organi za zdaj nočejo dati nikakršnih izjav o incidentu, po besedah zdravnikov kninske bolnišnice pa je bil eden lažje ranjen in so ga že odpustili iz bolnišnice, drugega miličnika, ki so ga zadeli v zadnjico, pa so zadržali na zdravljenju. Kot sta izjavila miličnika, so ju med službenim patroliranjem približno ob 22. uri ustavili na cestni barikadi in od njiju zahtevali, da izročita orožje. S službenim vozilom sta se skušala odpeljati, tedaj pa so pripadniki tako imenovane nočne straže začeli nanju streljati...

To pa ni bil edini incident te vroče noči. V Kninu so neznanci izvedli dva napada. Okrog tretje ure zjutraj so

razstrelili kiosk zagrebškega Vjesnika. Močna eksplozija je poškodovala tudi sosednji kiosk za prodajo bureka, ki je last nekega Albanca. Nedaleč od postaje javne varnosti v Kninu so neznanzi razbili urarsko delavnico Boža Aniča, po narodnosti Hrvata. Obe dejanji pripisujejo srbskim skrajnežem.

Sicer pa so na vseh železniških progah, ki peljejo skozi železniško križišče Knin, včeraj zjutraj obnovili promet. Odstranili so ovire na progah, tako da je tovorni promet že krenil. Seveda pa bo promet za nekaj časa moten, saj v jadranskih pristaniščih čaka okrog 20 tovornih vlakov, natovrjenih z blagom za notranjost države in za Avstrijo in Madžarsko. (dn)

Na sliki (Telefoto AP): barikade na cestah okoli Knina

»Ideološki spomeniki preteklega obdobja« bodo izginili?

PIRAN — Bodo v piranski občini iz javnih prostorov odstranili »ideološke spomenike preteklega obdobja«, ali ne. To za zdaj še ni povsem jasno, čeprav so delegati občinske skupščine tako pobudo zavrnil, ali bolje - niso je sprejeli. Kaže pa, da s tem odločitev še ni dokončna.

Pobudo so v skladu s priporočili republiške vlade dali delegati strank in družbenopolitični zbor je najprej to pobudo podprl. Kasneje so pobudo obravnavali vsi trije zbori občinske skupščine, ob glasovanju je bilo v zboru krajevnih skupnosti in v zboru združenega dela premalo glasov za sprejem take pobude. V dveh zborih so se torej odločili drugače, kot v družbenopolitičnem. Vrh vsega je bilo v obeh zborih manj delegatov kot ponavadi (tako rekoč na robu sklepčnosti), kar je tudi lahko po svoje vplivalo na izid glasovanja. Zato smo po seji občinske skupščine zvedeli, da bodo najodgovornejši v občinski skupščini predlagali, da to pobudo uvrstijo na dnevni red skupščine kot redno točko dnevnega reda (če bo s tem soglašalo predsedstvo občinske skupščine).

Skoraj istočasno so odstranitev nekaterih ideoloških spomenikov predlagali tudi delegati Demosa na seji koprške skupščine. Le s to razliko, da je delegat Igor Pogačar (SDZ) predlagal, naj Titov doprsni kip dostojanstveno odstranijo, skupščinsko dvorano pa okrasijo s sliko predsednika predsedstva Republike Slovenije (torej Milana Kučana). O tem predlogu pa bodo morali glasovati na prihodnji seji, ker na tokratni ob tej točki niso bili več sklepni.

Delegati piranske skupščine so tudi sprejeli pobudo iz krajevne skupnosti Padna, Raven, Nova Vas da bi vas Raven poimenovali spet po starem - Sveti Peter. Pobudo so razširili na to, da bo pristojni občinski organ moral zbrati pobude in predloge o preimenovanju ulic, trgov in krajev, potem pa bo skupščina spet odločala.

BORIS ŠULIGOJ

Instalacija Sermin jabolko spora

KOPER — Neglede na to, kakšni so zdaj odnosi med Istrabenzom in Petrolom (Istrabenz je namreč izstopil iz sozda), je nujno tesno sodelovanje med obema oskrbovalcema slovenskega tržišča z nafto oziroma njenimi derivati. »Najslabša različica v razreševanju medsebojnih odnosov je, da bi se zaradi kamna spotike (Sermina, oziroma rezervoarjev na tem območju) znašli na sodišču,« je na današnjem pogovoru z vodstvo Istrabenza dejal Maka Bastl, predsednik komiteja za trg in splošne gospodarske zadeve. Pogovora se je udeležil tudi dr. Miha Tomšič, predsednik republiškega komiteja za energetiko.

Janko Kosmina, direktor Istrabenza, ki z naftnimi derivati »pokriva« okrog 20 odstotkov potrebo po naftnih derivatih v Sloveniji, je povedal, da so ob vsem sodelovanju, ki ga ima Istrabenz s Petrolom, odnosi še vedno nekoliko hladni. Vzrok za to je nedvomno t. i. instalacija Sermin, kjer je za okrog 140 tisoč kubičnih metrov rezervoarskih zmogljivosti, s katerimi zdaj upravlja Istrabenz, ki je v zadnjih petih letih v celovito obnovo in razširitev objektov vložil vsega okrog 19 milijonov DEM, objekti pa so njihovi vse od »prisilne izmenjave«, do katere je prišlo leta 1984, ko je Istrabenzu v okviru sozda Petrol pripadlo južnoprimorsko tržišče in objekti na tem območju. Janko Kosmina je povedal tudi, da se odnosi s Petrolom (kot zanimivost ali mimogrede dodajmo, da se zdaj dogovarjajo o skupni naložbi v nov rezervoar na

Serminu, da dobesedno morajo imeti skupno službo ali podjetje za informatiko, da je nujno skupno nastopanje pri nakupu nafte v tujini, čeprav zdaj to Petrol počne sam) prav zaradi Sermina zelo zaostrijo, kar je po njegovem mnenju nerazumno, saj bo instalacija ostala v funkciji države Slovenije.

Da tej državi ni in ne bo vseeno, kako se dogovarjata Petrol in Istrabenz, je bilo moč sklepati tudi iz besed Maksa Bastla, ki je dejal tudi, da gre za specifično dejavnost, pri kateri bo država Slovenija nedvomno hotela imeti svojo besedo, za dejavnost, ki je ni mogoče istovetiti s trgovskim podjetjem za prodajo živil. Torej bo v tem primeru tudi vprašanje lastnjenja podvrženo posebnemu premisleku.

Kar zadeva tržno obnašanje, pa je danes Istrabenz dobil podporo v zvezi z namerami, da bi širše prodrl na slovensko tržišče in spet (s skladišči in novimi bencinskimi servisi) postal konkurent Petrolu. V teh namerah mu bo najbrž v veliko pomoč tudi povezovanje z italijanskim AGIP-om, s katerim so pred dobrima dvema tednoma podpisali t. i. pogodbo o namerah. Seveda pa nobeno novo povezovanje s tujimi partnerji ne izključuje povezovanja s Petrolom na enakopravnih osnovah. V Istrabenzu so namreč očitno odločeni, da se s Petrolom ne bodo več pogovarjali kot »veliki in mali brat«, ampak enakopravno.

DUŠAN GRČA

V Piranu praznujejo

PIRAN — S predstavitvijo nove slovenske revije Pragma v piranski matični knjižnici (predstavitev bo drevi ob 19. uri) se bo začela vrsta prireditve ob piranskem občinskem prazniku. V petek, 5. oktobra, se bo v Marini Portorož začelo srečanje jadrnic - oldtimerjev iz dežel Alpe-Jadran, istega dne pa se bo v Piranu začelo državno prvenstvo v trnkarjenju. V ponedeljek, 8. oktobra, bodo pripravili razstavo izdelkov otrok piranskega vrtca, v sredo, 10. oktobra, pa bo lucijski vrtec pripravil ex tempore za predšolske otroke. Istega dne bodo v lucijski Pralnici predali namenu novo (Agrokomerčevo) strojno linijo za pranje perila in organizirali demonstracijo delovanja. Popoldan pa se bo v Tartinijevi palači začel seminar VISES, ki ga pripravlja italijanska skupnost. V petek, 12. oktobra, bodo v Padni odprli likovno galerijo Božidarja Jakca, ob tem pa bo tudi kulturni program. Osrednja kulturna prireditev ob večinskem prazniku pa bo v soboto, 13. oktobra, zvečer - gledališka predstava Dušana

Janovanovića Zid, jezero. V soboto, 20. oktobra, bo v Tartinijevi palači literarni večer, isti konec tedna pa bo v tej palači literarno srečanje literatov drugih narodnosti Slovenije. Povejmo še, da so se v piranski občini že pred časom odločili, da ob občinskem prazniku ne bo več slavnostnih sej občinske skuopščine, saj so to ocenili kot neracionalno početje. (B. Š.)

Mislej odhaja

KOPER — Delavski svet Primorskih novic je včeraj sprejel odpoved glavnega urednika in direktorja Draga Misleja, hkrati pa ga imenoval za vršilca dolžnosti glavnega urednika in direktorja. Mislej, ki meni, da svojih obveznosti v Primorskih novicah ne more več izvajati, bo v. d. ostal do konca odpovednega roka do 21. novembra - nakar naj bi njegove dolžnosti začasno prevzel Franc Kranjc, ki je bil prej novinar, zdaj pa pokriva komercialno področje. (D. G.)

Združenje podjetnikov italijanske narodnosti pred registracijo

KOPER — Vem, da je zasebnik Mario Carboni iz Izole nestrpno pričakoval letošnjo jesen. Zaradi dveh pomembnih dogodkov, mi je zaupal ob zadnjem poletnem srečanju - osebnega in delovnega. Oba sta se uresničila: sinova poroka je v očetovem srcu za vselej nadomestila trpek spomin na skorajšnjo smrt pred petimi leti; združenje obrtnikov, ribičev, kmetov in drugih podjetnih pripadnikov italijanske narodnosti v Istri, ki je pravzaprav tudi Carbonijevo »detek«, je tik pred registracijo, prostore za sedež združenja pa so našli v Bujah.

Na vprašanja kdaj in zakaj zamisel o oblikovanju posebnega združenja za blagovno znamko proizvodov in storitev »Made in Istra« gre odgovor poiskati najprej pri osebnosti pobudnika iz Izole.

Mario Carboni je Istran ali »Istrianec«, kot si sam pravi iz skromne kmečke družine v Serbanih, danes vasi v občini Buje. Domačija ni mogla preživljati vseh, se spominja, zato se je bilo treba postaviti na lastne noge. Začel je kot samouk, v časih, ko je bil zasebni kruh zelo grenak, zasebnik pa pravi čudež. Pripoveduje, da je tako preplaval visoke in nemirne vode tehnološke zastarelosti in nenaklonjene zakonodaje. Danes je Mario Carboni star nekaj nad 50 let; uspešno vodi zasebno podjetje, ki ga je z bistrostjo svoje glave in spretnostjo lastnih rok razvil iz vulkanizerske delavnice izpred treh desetletij. Verjeti mu gre, ko se pohvali s stalnimi in zadovoljnimi strankami - čeprav je delo z gumo umazano in hrupno, je v Carbonijevih delavnicah čisto in urejeno, v njih uspevajo lončnice in živi pes.

V časih ko je bil zgovorni Istran iz Izole, četudi mu je simpatično prepletanje slovenskega, hrvaškega in italijanskega jezika, predsednik obrtnega združenja v občini, je spoznaval, da ribiči, kmetje in drobni

obrniki v prostoru težko živijo od svojega dela, kaj šele, da bi si zagotovili možnosti napredovanja, razvoja. Znano je, da se na Dunaju gospoda niso znali zabavati brez muškata iz Momjana in da ni bilo velikih praznovanj brez istrskega pršuta. Pa ne le to, veliko drugih proizvodov iz Istre je slovelo daleč naokrog, enako kvalitetnih storitev, v turizmu denimo. Zakaj bi vsega tega ne ponovili? Zakaj bi ne povrnili nekdanji ugled in zaupanje v istrsko blago?

Pobuda o združenju obrtnikov, ribičev, kmetov, najprej samo italijanske narodnosti, kasneje tudi drugih, če bo dovolj zanimanja, je takoj našlo plodna tla. Povabilu na prvo srečanje se je odzvalo nepričakovano veliko zainteresiranih, ki so navdušeno pritrdili zamisli. Posebna delovna skupina, ki pripravlja organizaciji pravne temelje in primerno obliko, se je sestala že trikrat. V Bujah so dobili 55 kvadratnih metrov prostorov, v prihodnjih mesecih pa jim gostitelji obljublajo še dodatnih 400. Medtem so se oglasili tudi iz Italije, za združenje vedo v širšem prostoru delovne skupnosti Alpe Jadran. Veliko volje imajo, pa tudi izkušenj jim ne manjka. In odločno še poudarjajo, da bo združenje nadstrankarsko!

Ob vsem delu Maria Carbonija gre verjeti njegovi družini, ki pravi, da nima prostega časa. Če je delo, tisto obvezno za preživetje, opravljeno z veseljem, z ljubeznijo, je to hkrati tudi konjiček. Še več, zapolni tudi urice prostega časa. In želje, ki niso le upi za posameznikovo srečo, se skorajda morajo uresničiti - združenje obrtnikov, kmetov, ribičev in drugih podjetnikov bo kmalu registrirano; Carbonijeva domačija v rojstni vasi je obnovljena, ob njej raste delavnica, v kateri bodo zaslužek našli Carbonijevi vaščani.

MIRJAM MUŽENIČ

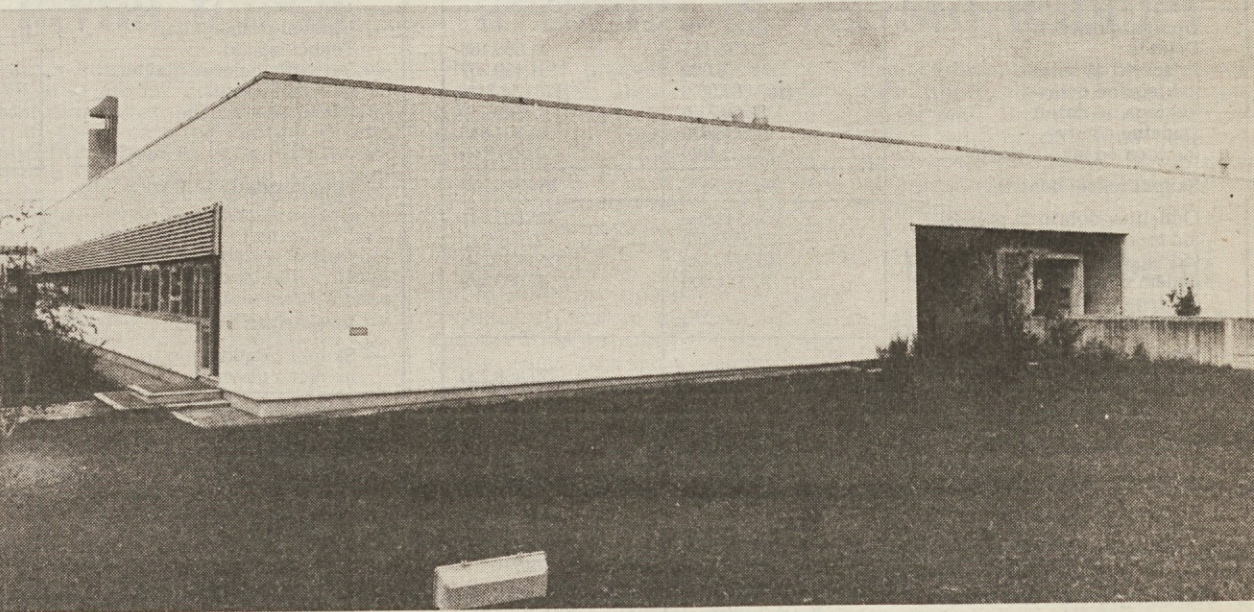
Stična spet vabi

LJUBLJANA — V starodavni Stični z najstarejšim ohranjenim in naseljenim samostanom na slovenskih tleh, napovedujejo novo prireditev v počastitev letošnje 900-letnice rojstva sv. Bernarda (1090-1156), najpomembnejšega svetnika cisterijanskega reda ter pomembne zgodovinske osebnosti, po katerem se 12. stoletje imenuje "Bernardovo stoletje". V četrtek, 11. oktobra, ob 10. uri bo v opatovi kapeli stiškega samostana slovesnost, na kateri bodo predstavili novo knjigo priznanega slovenskega umetnostnega zgodovinarja in konservatorja dr. Marijana Zadnikarja "Stična" ter novo kaseto Ribniškega okteta, priljubljene vokalne skupine, ki jo sestavljajo tudi nekateri nekdanji znani pevci in solisti slovitega Slovenskega okteta. Ob tej priložnosti bo Ribniški oktet izvedel krajši koncertni spored.

Avtorja najnovejše knjige o Stični, ki uživa velik ugled tudi v mednarodnih znanstvenih krogih, poznamo tudi kot pisca odlične monografije o Hrastovljah in njihovih znamenitih freskah v cerkvi sv. Trojice. Letos pa je dr. M. Zadnikar napisal obsežno, izčrpno in doslej najpopolnejšo monografijo Stične, s katero se kot znanstvenik ukvarja že polnih 40 let. Sicer pa je za Zadnikarjevo monografijo značilno, da v njej ne ponavlja izsledkov iz svojih prejšnjih del (svojo prvo knjigo o ro-

manski Stični je napisal že leta 1957, do letošnje monografije pa so ji sledile še štiri!), marveč predstavlja Stično v celoti kot kompleksni umetnostnozgodovinski spomenik prvega reda. Z izčrpno obdelavo strokovnega gradiva se je potrdil tudi kot izjemen strokovnjak na umetnostnozgodovinskem področju, v nič manjši meri pa tudi kot sistematik, saj uvodu sledi domiselno razvrščene šest obsežnih poglavij. Tako obsega monografija naslednja poglavja: Nastanek cisterijanskega reda in zasnove samostanov, Stiška zgodovina, Stična danes, Posamezne pomembnejše umetnine v samostanu, Bližnja samostanska okolica ter avtorjevo sklepno besedo. Monografiji je dodan izčrpen seznam uporabljenih virov in strokovne literature s skoraj 120 naslovi ter povzetka v nemščini in angleščini. Knjiga je bogato ilustrirana s 134 barvnimi fotografijami, precej pa je tudi črno-belih posnetkov in risb. Barvne fotografije so mojstrsko delo znane slovenskega umetniškega fotografa dipl. inž. Marjana Smerketa, za oblikovanje in opremo razkošne knjige pa je poskrbela Marija Prelog. Monografijo "Stična" dr. Marijana Zadnikarja, za katero je že sedaj v Sloveniji izredno zanimanje (dobi se že v nekaterih knjigarnah), je izdal in založil verski tednik Družina v Ljubljani.

I. V.

Proizvodni obrat MIPOT S.p.A. v Krminu (Gorica)

**ELEKTRONSKI SESTAVNI DELI
ZA PROFESIONALNO UPORABO**

- UPORI
- UPOROVNA VEZJA
- HIBRIDNA VEZJA

Tankoslojna in debeloslojna tehnologija

MIPOT S.p.A.

GLAVNI SEDEŽ: Ul. Corona 5 - KRMIN (GO)
Tel.: (0481) 630200 - Telex: 460408
Telefax: (0481) 62387

Na včerajšnjem srečanju prosili za poseg vlade Albanci zahtevajo ureditev položaja

(Foto Križmančič)

Vprašanje albanskih beguncev povzroča Trstu veliko težav: po eni strani gre za sprejem in ustrezno namestitve številčnih skupin albanskih državljanov, po drugi pa za ureditev njihovega statusa, ko preteče poldrugi mesec od njihovega vstopa v Italijo. Zaradi prvega sklopa problemov je na Občini Trst prišlo do skorajšnje krize zaradi namere odbornika za socialno skrbstvo Berceta, da odstopi, rešitev drugega pa zahteva veliko širše sodelovanje, poleg krajevnih uprav in ustanov naj bi prišlo do odločilnega posega državnih organizmov. Predvsem temu vidiku kompleksnega vprašanja je bilo namenjeno srečanje, ki ga je včeraj popoldne na svojem sedežu priredilo tržaško vodstvo sindikata ACLI.

Do srečanja je pravzaprav prišlo na pobudo albanskih beguncev, ki so zaprosili za politični azil v Italiji. Na posredovanje sindikata ACLI so na včerajšnje srečanje prišli predstavniki prefekture, kvesture, občinske uprave, drugih sindikalnih organizacij in raznih mednarodnih organizacij. Udeležila se ga je seveda tudi delegacija albanskih beguncev, ki je posredovala želje in zahteve približno 190 sodržavljanov (od teh je 50 mladoletnih), ki so že zaprosili za politični azil.

Osrednje vprašanje, o katerem so razpravljali včeraj, se nanaša na pri-

dobitev statusa pribežnika. V skladu s predsedniškim dekretom, ki določa izvršilne norme glede zakona Martelli, bi morali ustanoviti vsedrjavno komisijo, ki bi v roku 15 dni izdajala ustrezna dovoljenja državljanom držav članic EGS. Komisije še niso ustanovili, zato poteka izdaja nujno potrebnih dovoljenj po starem, izredno počasnem postopku. Za izdajanje teh pomembnih dokumentov je še vedno pristojna posebna komisija notranjega ministrstva, ki pa v povprečju rabi pet do šest mesecev.

Tako je prišlo do hudega neskladja med zakonskimi določili, kar je med drugim spravilo v hude težave albanske pribežnike. Zakon Martelli namreč določa, da lahko vsak begunec v prvih 45 dneh prejema dnevno podporo v višini 25.000 lir, nakar mora urediti svoj status. Ker pa so roki pristojne komisije neprimerno daljši od tega, kar določa novi zakon, tudi z najboljšo voljo albanski begunci ne morejo v predpisanem roku postati uradni pribežniki.

Zato so udeleženci včerajšnjega srečanja sklenili, da zaprosijo vlado za poseben ukrep, na osnovi katerega bi uredili položaj tistih albanskih beguncev, katerim je rok že predvidenih 45 dni potekel ali pa jim bo v kratkem.

Včeraj odmevni študijski seminar v miljskem hotelu Lido Sindikalisti CGIL o vprašanju varnosti industrijskih objektov

Včeraj zjutraj je sindikat CGIL priredil v hotelu Lido v Miljah študijski seminar o varnosti industrijskih objektov v tržaški pokrajini. Debata o tem vprašanju se je začela, ko je družba Monteshell predstavila načrte za izgradnjo velikih podzemnih rezervoarjev utekočinjenega plina. Pomisleki v zvezi z varnostjo tovrstnih objektov, so sprožili širšo razpravo, ki se je lotila tudi drugih »spornih« industrijskih objektov, kot so na primer projekt družbe Alusuisse, posebni obrat za proizvodnjo kisika za potrebe železarne Pittini itd. Vsi ti industrijski objekti bi lahko bili potencialno izjemno nevarni za prebivalstvo. Zaradi tega je Dežela na zahtevo sindikatov in drugih družbenih sil imenovala posebno komisijo, ki bi podrobno proučila varnost vseh objektov, ki obratujejo v tržaški industrijski coni.

Pokrajinski tajnik sindikata Roberto Treu je uvodoma pojasnil, da je s tem seminarjem tudi CGIL ugriznila v kisllo jabolko varnosti industrijskih objektov, to je teme, ki so se je sindikalisti večkrat izogibali, ker bi ta vprašanja lahko načela produktivnost in poslovno uspešnost raznih tovarn, zaradi česar bi trpeli škodo predvsem delavci. Treu je poudaril, da takšen pristop do teh problemov ni vreden sodobnega sindikata. Sindikalni vo-

ditelj je nadalje naglasil, da mora CGIL prvenstveno skrbeti za varnost delavcev in ostalih državljanov. Treu je pohvalil deželnega odbornika Gianfranca Carboneja, ker je omogočil, da delo komisije poteka povsem javno in da so rezultati, do katerih so se dokopali raziskovalci, vsem dostopni.

Deželni odbornik Gianfranco Carbone je dejal, da se je žal delo komisije začelo prepozno, za kar so bolj

ali manj vsi krivi: Dežela, sindikati in tudi politične stranke. »Tovrstno raziskavo,« je menil Carbone, »bi potrebovali, ko smo pripravljali regulacijski načrt za tržaško industrijsko cono. Takrat bi lahko brez večjih težav pravilno uredili prostorsko gostoto tovrstnih nevarnih objektov. Danes pa bo morala deželna uprava poseči v že vpeljene dejavnosti. Poudaril pa bi, da smo, še preden smo se lotili raziskave, določili parametre, ki določujejo skrajno dopustno rizično točko, da pride do nesreče, ki bi lahko prizadela krajevno prebivalstvo. Proti vsem tovarnam in proizvodnim ali skladiščnim objektom, ki ne bodo odgovarjali predpisanim parametrom, bomo primerno ukrepali.«

Sindikalist CGIL Giuliano Mauri je v svojem poročilu opozoril, da krajevne uprave in ostale javne ustanove trenutno sploh ne razpolagajo s primernimi in nedvoumnimi zakonskimi določili, ki bi urejali to področje. Vsak poseg je prepuščen dobri volji in iznajdljivosti posameznega funkcionarja. Žal večkrat tudi sindikalne organizacije zato, da bi ohranile raven zaposlitve, zanemarjajo vprašanje varnosti.

Inženir Severino Zanelli, ki poučuje na univerzi v Pizi in ki je pripravil varnostna poročila za industrijske cone v Ravenni in Livornu, je prisotnim obrazložil nekaj tehničnih vidikov vprašanja varnosti. Dejal je, da italijanski zakon pri določanju nevarnih industrij, žal upošteva samo količine nevarnih snovi, ki jih industrijski obrat uporablja, povsem pa zanemarija frekvenco nesreč, ki nastanejo pri obravnavanem načinu proizvodnje ali skladiščenja.

Inženir Umberto Laurenici, ki vodi deželno komisijo, ki pripravlja varnostne načrte, je pojasnil, da strokovnjaki proučujejo vsak objekt posebej in tudi možnost, da bi se nesreča v enem objektu (na primer požar) razširila tudi na bližnje objekte. Laurenici je pojasnil, da bo deželna komisija zaključila svoje delo verjetno februarja meseca.

WALTER ŠKERK

Kakšna naj bo nova »Stvar«

V torek je Tržaški odbor za konstituantno nove politične formacije na levi priredil v dvorani Di Vittorio na Ulici Pondares javno razpravo na temo Stvar (La Cosa): pravila in jama v konstituantni nove politične formacije. Paolo Redivo je v uvodni besedi poudaril, da si Odbor prizadeva, da bi v debato o ustanovitvi nove levičarske stranke vključil čim širšo javnost, tako da debata o tem, kakšna naj bo nova levičarska formacija, ne bi bila samo stvar notranje dialektike med raznimi strujami KPI. Redivo je poudaril, da hoče biti Odbor svobodna, avtonomna, neideološka, nedogmatična ter nestrukturirana organizacija. Odbor bo v bližnji prihodnosti organiziral pet javnih razprav, na katerih bodo določili stališča, ki jih bo ta organizacija zavzela v procesu spreminjanja KPI.

Na včerajšnjem srečanju so razpravljali o organizacijski obliki nove politične formacije. Poročevalec Turinetti je predlagal, da naj bi bila nova formacija federativno urejena. Ta organizacijska oblika naj bi zagotavljala vsem političnim subjektom potrebno avtonomijo. Poleg tega bi federativna osnova v kalitrala vsako partitokratsko degeneracijo nove politične stranke, kar bi nedvomno blagodejno vplivalo na celotni politični sistem. To stališče ni poželo med razpravljalci veliko odobravanj. Večina kritikov je menila, da bi lahko postala federativna ureditev resna ovira pri dejanskem poenotenju levičarskih sil in strank. (w)

OBČINA TRST

V smislu 6. člena zakona št. 67 z dne 25. februarja 1987 objavljamo naslednje podatke, ki se nanašajo na predračun za leto 1990 in na obračun za leto 1988 (1):

1 - podatki o dohodkih in izdatkih so naslednji (v tisočih lir):

DOHODKI		
Poimenovanje	Predvideno bilančno breme za leto 1990	Preverjanje po obračunu za leto 1988
— Upravni presežek	18.226.309	—
— Dajatve	59.778.161	41.680.166
— Prispevki in prenosi (od tega od države)	178.243.089 (153.688.002)	151.439.207 (128.858.861)
— (od tega od dežel)	(23.660.712)	(21.783.873)
— Dodatne dajatve (od tega od javnih služb)	44.555.620 (20.802.400)	41.704.845 (13.205.734)
— Skupni tekoči dohodki	282.576.870	234.824.218
— Oddelitev dobrin in prenosi (od tega od države)	200.549.898 (57.358.000)	185.805.741 (2.568.550)
— (od tega od dežel)	(46.558.000)	(29.507.054)
— Najem posojil (od tega za blagajniške predujme)	62.154.000 (—)	42.063.479 (—)
— Skupni dohodki na račun glavnice	262.703.898	227.869.220
— Prehodne postavke	135.211.000	102.389.186
SKUPAJ	698.718.077	565.082.624
— Poslovni primanjkljaj	—	6.370.483
SPLOŠNO SKUPNO STANJE	698.718.007	571.453.107

2 - Lestvica glavnih tekočih izdatkov in izdatkov na račun glavnice, povzetih po obračunu, je po ekonomsko-funkcionalni analizi naslednja (v tisočih lir):

	Splošna uprava	Izobraževanje in kultura	Stanovanja	Socialne dejavnosti	Prevozi	Ekonomska dejavnost	SKUPNO
— Osebe	19.535.514	23.117.114	917.023	49.362.029	1.960.540	1.123.192	96.015.412
— Nakup dobrin in plačilo služb	9.081.893	15.728.477	31.947	25.018.801	3.795.757	892.455	54.549.330
— Pasivne obresti	810.712	5.328.088	2.451.954	7.170.211	4.279.584	2.907.924	22.948.473
— Neposredne investicije občinske uprave	4.248.844	8.253.120	11.832.992	30.441.006	33.782.136	90.276	88.648.374
— Posredne investicije	—	—	—	—	—	974.666	974.666
	33.676.963	52.426.799	15.233.916	111.992.047	43.818.017	5.988.513	263.136.255

3 - Dokončno stanje dne 31. decembra 1988, kakor izhaja iz obračuna (v tisočih lir):

— Upravni presežek po obračunu za leto 1988	14.570.486
— Poslovni ostanki na dan zaključka obračuna za leto 1988	8.502.377
— Poslovni presežek dne 31. decembra 1988	6.068.109
— Vsota obstoječih zunajbilančnih dolgov, ki izhajajo iz seznama, priloženega obračunu za leto 1988 (9.686.046 lir)	

4 - Glavni dohodki in izdatki na prebivalca, povzeti po obračunu, so naslednji (v tisočih lir):

TEKOČI DOHODKI	999	TEKOČI IZDATKI	1.012
od katerih: — od dajatev	177	od katerih: — za osebe	522
— od prispevkov in prenosov	644	— za nakup dobrin in plačilo služb	245
— ostali tekoči dohodki	178	— ostali tekoči izdatki	245

(1) Podatki se nanašajo na zadnji odobren obračun

ŽUPAN
dr. F. RICHETTI

Na Univerzi osnovali epistemološki seminar Tudi v Trstu znanost razmišlja sama o sebi

Od 26. do 28. septembra se je na Novi univerzi v Trstu odvijal posvet o "pojmovnih sredstvih za razumevanje narave". Priredila ga je Fakulteta za matematične, fizikalne in prirodoslovne znanosti, na njem pa se je zbralo kakih sto znanstvenikov in filozofov znanosti iz raznih evropskih in celo izvenevropskih držav, da bi razpravljalo o nekaterih epistemoloških problemih, ki jih postavlja sodobni razvoj znanosti. Kot smo svoj čas že zapisali, se je ta posvet uokvirjal v širša in dalekosežnejša prizadevanja, ki se ta čas pojavljajo tudi v tržaških znanstvenih krogih, da bi znanost začela bolj sistematično in kritično razmišljati sama o sebi. Konkretno so posvet organizirali profesorji Giacomo Costa, Giorgio Calucci in Marcello Giorgi, ki na Fakulteti za znanosti vodijo epistemološki seminar. Preden se dotaknemo tega aspekta, naj kaj več povemo o poteku samega posveta.

Kot je na predstavitvi povedal dekan Costa, se znanost v našem času razvija izredno hitro. To je razvidno tudi v njenih tehničnih realizacijah, ki nas dejansko iz dneva v dan presenečajo z mnogoterimi novostmi. V nasprotju s to hitro rastjo pa se pojmovna sredstva, s katerimi znanstvene dosežke obdelujemo in razumevamo, zelo počasi spreminjajo, tako da je danes nastal razkorak, ki ga v prvi vrsti občutijo tisti, ki se s znanstvenim raziskovanjem neposredno ukvarjajo. Prav zato ni čudno, da se za spoznavoslovne, metodološke in sploh epistemološke probleme, ki so do nedavnega bili domena filozofov, danes vse bolj zanimajo sami znanstveniki.

Ta podatek je prišel zelo močno do izraza tudi na tržaškem posvetu. Na njem niso imeli glavne besede poklicni epistemologi oziroma filozofi, temveč sami znanstveniki, ki so se epistemoloških problemov lotevali izhajajoč iz lastnih izkušenj. Na tak način je posvet prav gotovo pridobil na "konkretnosti", saj so poročila in razprave obravnavali probleme, ki znanstvenike resnično žulijo. Po drugi strani pa bi si dovolili pripomniti, da je posvet na tak način nekaj zgubil na sistematičnosti oziroma na "strokovnosti", ki je pač značilna za vsako pionijsko početje. Mogoče bi šepece več poklicne "filozofije" posvetu le ne škodoval.

V tem kratkem zapisu seveda ne moremo podrobneje poročati o tem, kar je na posvetu govorilo 19 predavateljev, ki so se zvrstili za govorniškim pultom, in še manj o razpravah, ki so jih vzbudili s svojimi izjavami. Povejmo naj le, da je prvi dan prevladovala

logično-matematična problematika, v drugem dnevu so posebno prišli do izraza paradoksi in problemi, ki se pojavljajo v sodobnem raziskovanju fizikalnih in bioloških sistemov, tretji in zadnji dan pa je bil posvečen predvsem novim pristopom in metodologijam, ki se razvijajo na področju družbenih ved. Nema lokdaj so se razprave razživele do polemičnih ostrin. Tako je na primer prišlo do izredno ostrega kresanja mnenj med italijanskim fizikom in epistemologom Toraldom di Francio in belgijskim fizikom Antonioujem, učenecm znanega fizika Prigoginea, ki je razvil zanimivo, a tudi nekoliko sporno teorijo, ki v fizikalno dinamiko vnaša drugi princip termodinamike in torej ireverzibilnost časa. Di Francia si ni pomišljal označiti Prigoginejevo teorijo kot značilen primer »slabe znanosti«.

Vsa poročila in posegi tržaškega posveta bodo dostopni v knjižni obliki. Kot sta nam povedala profesorja Costa in Giorgi, bodo prireditelji objavili zbornik predvidoma čez kakih šest mesecev. Vse to gradivo nameravajo s posebnim pridom izkoristiti v epistemološkem seminarju, v katerega se je posvet, kot že uvodoma rečeno, pravzaprav uokvirjal. Seminar je nastal pred približno letom dni na Fakulteti za matematične, fizikalne in prirodoslovne znanosti kot odgovor na vse večjo potrebo, ki jo poleg znanstvenih raziskovalcev čutijo tudi profesorji in študentje znanstvenih ved, da bi namreč poglobili spoznavoslovne, metodološke in sploh epistemološke aspekte sododne znanosti. »Seminar je odprt tudi profesorjem in študentom drugih fakultet, seveda vključno filozofske,« nam je povedal prof. Giorgi, ki seminar koordinira. »Toda na njem se skušamo izogniti nevarnosti akademskih pravzaprav, ki so same sebi namen. Ukvarjati se nameravamo z resničnimi problemi, s katerimi se spopadajo znanstveni raziskovalci.«

»Seminar bi radi odprli tudi širši tržaški kulturni javnosti,« je pristavil dekan Costa. »Danes obstaja izredno velik razkorak med znanostjo in širšo družbo. Kdor se poklicno ne ukvarja z znanostjo, ima o njej praviloma izredno zmedene ali izkrivljene predstave. Tako je npr. znanost za marsikoga zakladnica absolutnih resnic, medtem ko je prav nasprotno res, saj je temeljna značilnost vsakega znanstvenega dosežka ta, da je presegljiv, izpopolnljiv. Z našim epistemološkim seminarjem bi želeli vsaj nekoliko odpravljati takšne stereotipe,« je zaključil prof. Costa. (mb)

Sklep povzroča krajevni IACP še dodatne finančne težave Neenakomerno porazdeljevanje sklada za ljudska stanovanja

V Trstu se še ni polegel prah, ki ga je dvignil upravni svet tržaške ustanove za ljudska stanovanja, ko je s posebnim odlokom odobril povečanje stanarin. Na odločitev so trdno reagirali sindikalni zastopniki najemnikov, sedaj pa je celotna afera zadobila ne le deželne, pač pa celo vsedrjavne razsežnosti.

Novi val protestov je tokrat sprožila vest, da bodo vsedrjavni sklad za ljudske gradnje neenakomerno porazdelili po deželah. Tako bi morali kar 70 odstotkov razpoložljive vsote nameniti ustanovam za ljudska stanovanja, ki delujejo na območju italijanskega Juga ter na Siciliji in Sardiniji, dežele italijanskega Severa in osrednjega območja pa se bodo morale zadovoljiti z 30 odstotki.

Prav zaradi tega so se včeraj sestali v Milanu odgovorni pri deželnih uradih za gradbeništvo Lombardije, Piemonta, Veneta in Furlanije-Juljske krajine, to je severnih dežel, ki jih bo vsedrjavni odlok najhujše prizadel. Našo deželo je na milanskem zaseda-

nju zastopal odbornik za javna dela Cisilino.

Rezultati včerajšnjega zasedanja v lombardskem glavnem mestu bodo najbrž znani že danes, o vprašanju novih finančnih težav, ki bodo bremenile kratkoročne načrte IACP, pa smo se pogovorili z arhitektom Jagodicem.

Ze sedaj ima tržaški sedež ustanove za ljudska stanovanja težave s porazdeljevanjem finančne podpore, ki jo dobiva od Dežele, v kratkem pa se bo položaj najbrž še poslabšal.

V sedanjih razmerah prejema Tržaška ustanova za ljudska stanovanja manj kot tretjino celotne vsote, ki si jo porazdelijo druge IACP v deželi, pri tem pa morajo prav v Trstu vlagati največ denarja za popravila in vzdrževanje stanovanjskega bogastva ustanove.

Nikakršna novost ni, da gre v glavnem za stanovanja, ki imajo več kot šestdeset let, zato so tudi stroški sorazmerno visoki. Arhitekt Jagodic nam je dejal, da bi položaj lahko sanirali s ce-

lotno vsoto, ki jo bodo v prihodnjem letu porazdelili v Deželi. Govor je o vsoti, ki malenkostno presega 24 milijard lir, poviški stanarin pa bodo blagajnam tržaške IACP zagotovili priliv treh milijard lir v gotovini. Pri tem pa moramo upoštevati dejstvo, da krijejo stroške za nove gradnje s posebnimi finančnimi dokladi.

Delovanje tržaške IACP bo sedaj toliko bolj odvisno od nesorazmerne delitve državne finančne podpore. Dosežki včerajšnjega zasedanja v Milanu bodo zato deležni še posebno poglobljene »krajevne« analize.

Precej razširjeno je tudi prepričanje, da bi morali delovanje ustanov za ljudska stanovanja preverjati v sklopu posebne deželne komisije, javni denar pa naj bi porazdeljevali po dejanskih potrebah in delovanju posameznih IACP.

S tem se strinja tudi arhitekt Jagodic, ki med drugim ugotavlja, da pride v italijanskem Jugu do številnih zastojev, vendar ne izključno zaradi neprimernega upravljanja ustanove za ljudska stanovanja.

Večkrat pride do zastojev na občinski ravni (na primer zaradi regulacijskih načrtov, ki jih ne odobrijo pravčasno in podobno), še najbolj pogosti pa so primeri, ko načrtov ne uresničijo v časovnem roku, ki ga določa zakon. Zaradi tega ostane sklad nedotaknjen in se denar »kopiči« (vendar ga po določenem roku ni mogoče izkoristiti brez dodatnih birokratskih posegov), ne da bi se večalo število ljudskih stanovanj, ki so dejansko na razpolago stanovalcem.

De Michelis jutri v Trstu

Zunanji minister Gianni De Michelis bo sodeloval na zasedanju trgovinskih zbornic jadranskih mest Italije, Grčije in Albanije, ki bo jutri in pojutrišnjem na sedežu Trgovinske zbornice. De Michelis bo spregovoril jutri ob 15. uri, v dopoldanskih urah pa bodo govorili predsedniki trgovinskih zbornic jadranskih mest. Organizatorji pričakujejo tudi sodelovanje predsednikov gospodarskih zbornic Slovenije in Hrvatske ter predstavnikov pristaniških ustanov iz jadranskega območja.

Na torkovem zasedanju krajeve občinske skupščine

V Nabrežini izvolili predstavnike uprave v razne krajeve ustanove in javna telesa

Devinsko-nabrežinski občinski svet je, kot smo že poročali, posvetil torkovo sejo izvolitvi predstavnikov Občine v razne javne ustanove in posvetovalne komisije. Med drugim je skupščina izvolila tudi posebno komisijo, ki bo morala v roku nekaj mesecev pripraviti osnutek za oblikovanje občinskega statuta in sicer na osnovi novega zakona o poslovanju krajevnih uprav. V tej komisiji, ki ji predseduje župan Dario Locchi, sedijo predstavniki vseh svetovalskih skupin. Občinski svet ima na razpolago leto dni časa za odobritev statuta občinske uprave. V občinsko komisijo za trgovino sta bila izvoljena Bojan Brezigar (SSK) in Stanka Mokole (KPI), v komisiji za ljudske sodnike pa bosta devinsko-nabrežinsko upravo zastopala Vera Tuta (SSK) in Claudio Ulcigrai (PSI).

V upravni svet Kraškega vodovoda so bili izvoljeni Rodolfo Marangon, Stanislav Kariž in Srečko Colja. Za prvega so glasovali demokristjani, za Kariža socialisti, Colja, ki je trenutno predsednik Kraškega vodovoda, pa je bil izvoljen z glasovi svetovalec SSK, medtem ko je KPI glasovala za svoje kandidate. V upravnem svetu te ustanove ima Občina Devin-Nabrežina tri predstavnike, ki so bili izvoljeni v torek, zgonska in repentabska uprava pa imata po dva zastopnika. V skup-

ščini Konzorcialnega podjetja za prevoze ACT pa bodo upravo zastopali Rita Contento (KD), Martin Breclj (SSK) in novoimenovani občinski svetovalec Zelene liste s simbolom golobice Alessandro Sgambati. Mokolejeva in socialist Claudio Di Giorgio pa sta bila izvoljena v posebno komisijo za dodelitev ljudskih stanovanj ustanove IACP.

Di Giorgio bo zastopal devinsko-nabrežinsko upravo v upravnem svetu tržaške Turistične in letovišarske ustanove, Bruna Legiša pa je bila imeno-

vana v komisijo pekov. V davčno komisijo so bili izvoljeni Alenka Legiša, Marcello Fabbris in Giovanni Pesaro, v 16. šolski okraj pa Giorgio Depangher (KPI), Piero Parentin (KD) ter odbornik Claudio Corigliano (PSI). Svetovalci SSK se niso udeležili tega glasovanja. Njihov načelnik Breclj je to potezo označil kot protest proti pristojnim telesom, ki še danes ne priznavajo avtonomije slovenski šoli v Italiji. V odbor za upravljanje nabrežinske družinske posvetovalnice so bili izvoljeni Stanka Mokole, Alessandro Galucci in Viviana Lukša.

Mesečnik Messaggi registrati o vlogi tržaškega pristanišča

Vprašanje tržaškega pristanišča je osrednja tema oktobrske številke mesečnika Messaggi registrati, ki ga izdaja Zadruga Fratelli Rosselli. V tokratni številki so uredniki zabeležili stališča direktorja Avtonomne pristaniške ustanove Luigiya Rovellija, generalnega direktorja družbe Finporto Bruna Gozija ter izvedenca za pristanišča vprašanja Piera Garrona.

Za še popolnejši pregled delovanja tržaškega pristanišča sta poskrbeli tudi sodelavki Noemi Calzolari in Daniela Picoi, ki sta intervjuvali generalnega menežerja Tržaškega Lloydja ter furlanskega podjetnika Andrea Pittinija, Ivan Fischer pa se je pogovarjal s Federicom Pacorinijem, ki vodi in upravlja pomembno transportno družbo.

Komentar na monografsko številko je podpisal Alessandro Perelli, ki je svojim osebnim ocenam dodal tudi razmišljanje v svojstvu predsednika družbe Finporto. Naglasil je predvsem dejstvo, da je stari del pristanišča v »razpadajočem stanju« in zato nujno potrebuje korenite posege. Tudi Gianfranco Carbone je osredotočil svoj članek na številne težave, ki bremenijo in zavirajo gospodarsko rentabilnost tržaškega pristanišča.

Nove židovske zgodbe v Mieli

Od Talmuda do Woodyja Allena je naslov kulturne manifestacije, za katero je poskrbela zadruga gledališča Miela. Drevi ob 18.30 bodo predstavili novo knjigo Ferruccia Fölkla »Nove židovske zgodbe«, ki jo je izdala italijanska založba Rizzoli.

Poleg avtorja bodo nocoj v gledališču Miela tudi pisatelj Giorgio Voghera ter novinarja Guido Lopez in Pierluigi Sabatti. Igralec Luciano Delmestri bo nato »recital« nekaj zgodbic. V jutranjih urah pa bodo v večnemskem baru gledališča Miela predstavili video »Iz Lubaviča v Hollywood: evropske šale v Ameriki«. Video predstavo so pripravili pri Cappelli Underground, program pa bodo ponovili tudi jutri s pričetkom ob 19. uri, ko bodo židovske šale na Allenov način deležne projekcije na velikem ekranu.

Strožje kontrole za vstop v Jugoslavijo

Cariniki na Fernetičih odkrili avtomat in več sto nabojev

Na mejnem prehodu pri Fernetičih so pred kratkim aretirali jugoslovanskega državljan, ki je skrival v avtomobilu sodobno vojaško puško, več saržerjev in več sto nabojev. 32-letnega Radislava B., ki je doma iz Kikinde, so ustavili jugoslovanski cariniki, katerim je moški povedal, da je avtomat madžarske izdelave kupil v Švici, kjer je zaposlen kot zidar. Orožje pa očitno mu ni rabilo za zidarsko delo, zato preiskovalci skušajo ugotoviti ali je Radislav B., ki začasno živi v Baslu, na kakšen način povezan z znanimi dogodki, ki v teh dneh pretresajo Jugoslavijo.

Moški je vsekakor povedal miličnikom, da je avtomat plačal 2.500 francoskih frankov (približno 600 tisoč lir). Avtomatsko puško so odkrili pod zadnjim sedežem avtomobila, kasneje so ugotovili, da gre za avtomat kalibra 7,62 z oznako FEG Hungary, ki je baje v dotaciji redne madžarske vojske.

Jugoslovanski obmejni organi so v teh dneh precej zaosttrili kontrole tudi na mejah z Italijo, tako da so se na nekaterih mejnih prehodih včeraj ustvarile manjše kolone vozil, posebno pri Fernetičih, kjer je bilo treba za vstop v sosednjo republiko čakati tudi pol ure. Miličniki in cariniki so posebno pazljivi pri kontroli ljudi in avtomobilov, ki so namenjeni na Jug.

Iz Kopra pa je medtem prišla vest, da se bo na sodišču v Prištini prihodnji dneh začela sodna obravnava proti bratoma Jahi in Bajramu P. iz Podujeva na Kosovu, ki so ju na meji pri Lazaretu sredi avgusta zasačili z osmimi mitraljezi tipa kalašnikov, z 32 saržerji in s kompletom več sto nabojev. Preiskava o tem odkritju poteka v strogi tajnosti, čeprav vse kaže, da sta aretirana Albanca povezana s terorističnimi organizacijami kosovskih separatistov.

Koprski preiskovalni sodnik se je oprl na člen št. 29 zakona o kazenskem postopku, po katerem sodi pristojnost obravnave kaznivega dejanja, za katerega ni znan kraj, oziroma je kraj zunaj ozemlja SFRJ, sodišču, kjer

ima obtoženec stalno ali začasno bivališče. Ker iz zbranih dokazov izhaja, da sta brata zaplenjeno orožje pripeljala iz Švice in imata prijavljeno stalno bivališče v Podujevu, bo vso zadevo prevzelo pristojno okrožno sodišče v Prištini.

Ugledni biologi gostje v Grljanu

Biologi in gojilci školjk iz Jugoslavije in Sovjetske zveze so bili v teh dneh gostje italijanskih kolegov, ki so se zbrali v Grljanu, kjer so razpravljali o razvoju gojenja školjk v okviru delovne skupnosti Alpe-Jadran, ES in vzhodnih držav.

Sovjetski izvedenci so prvič predstavili v javnosti rezultate gojenja školjk v Črnem morju, kjer so z dobriimi rezultati razmnožili planktonski organizem, ki bi lahko nadomestil artemio salino pri čiščenju vseh gojišč.

Milijarda lir za vzdrževanje cest

Na pobudo odbornika za cestne povezave in prevoze Giovannija Di Benedetta je deželni odbor namenil milijardo lir popravilom cest v porekonski, goriški, videmski in tržaški pokrajini.

Sleherini poseg, ki zadeva prevoze in uporabo izrednih prevoznih sredstev na pokrajinskih cestah, je namreč podvržen predhodnemu potrdilu o izplačilu posebne odškodnine za »večjo rabo« cestišča.

Upravni del tega dodatnega davka na ceste so že prevzele uprave, ki so lastnice cest, to je predvsem posamezne Pokrajine. Slednje bodo nato odštele svoj delež Deželi, ki bo poskrbela za nadaljnje vlaganje sredstev v nujno potrebna popravila in vzdrževanje cestišča.

Jutri javna debata o zaščiti manjšine

Jutri bo v Nabrežini javna razprava »Biti Slovenec med zaščitnim zakonom in državljanskimi pravicami«. O tej temi bosta razpravljala sociolog in ravnatelj SLORI Darko Bratina ter pravnik in senator KPI Nereo Battello. Debatu bo vodil psihanalitik Pavel Fonda.

Razprava bo ob 20.30, na sedežu sekcije KPI Enrico Berlinguer na nabrežinskem trgu. Prireditelj je odbor za konstituantno občino Devin-Nabrežina.

Danes zvečer sestanek v gledališču F. Prešeren

Pevski zbor za starejše ljubitelje lepega petja

Danes zvečer se bodo v gledališču F. Prešeren v Boljuncu zbrali pevci, ki so se lani, točneje 16. marca, združili v zboru upokojencev z breškega območja.

Na ta sestanek nas je po telefonu opozoril Anton Glavina, eden izmed pevcev zbora, ki si skupaj z ostalimi člani želi, da bi pevska skupina še dalje obstajala in morda še popestrila svojo dejavnost.

»Vse pa odvisi od števila pevcev, ki se bodo ponovno prijavili,« nam je dejal. »Saj veste, gre za starejše pevce, ki pa bi kljub svojim letom in težavam, ki jih prinaša starost, še radi peli, se srečevali, v družbi popili kozarec vina, se pogovorili o preteklih časih in hkrati pripravili kak načrt za v bodoče.«

Ko se je zbor ustanovil, je štel 14 pevcev, ki jih je vodil Cveto Marc. Vaje so imeli enkrat tedensko v prostorih gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Doslej so tudi nekajkrat nastopili, tako so se predstavili na domači Prešernovi proslavi, sodelovali pa so tudi pri spominskih komemoracijah pred spomenikom padlim v Dolini in Boljuncu.

»Mi si pač še vedno želimo peti. To, da bi še vedno peli v zborih, ki jih sestavljajo mlajši pevci, je seveda nemogoče. V nas pa le ostaja želja po petju, po združevanju in po tem, da bi še lahko kaj prispevali k naši kulturni ustvarjalnosti.«

Njihove želje vsekakor razumemo in zato rade volje posredujemo interesentom poziv, ki nam ga je sporočil Glavina, da bi se današnjega sestanka, ki bo ob 20. uri, udeležilo čim več ljudi, ki si želijo, da bi zbor nadaljeval s svojim delom in če bi bilo mogoče, celo okrepil.

Vprašali smo, ali bi našle v zboru svoje mesto tudi ženske. »Seveda bi bile tudi ženske dobrodošle in bi lahko marsikaj prispevale, vendar sami

veste, kako je po naših vaseh. Gledanje televizije in raznih televizijskih nadaljevanj, je postala že zakoreninjena navada. Če pa že povemo kako pripombo na račun žensk, moramo k temu dodati, da tudi veliko moških naših let poseda doma pred televizorjem, ali pa tako, brez pravega dela. Vsi ti bi lahko bili v naši družbi in se dobro imeli. Predvsem pa si želimo, da bi potrdili zbor, ki je bil ustanovljen lani in si hkrati želimo, da bi lahko zbor čim večkrat nastopal in da bi imeli pevci večje veselje do petja in seveda do vaj.«

Neva Lukeš

Tečaj jezikov v Nabrežini

Občina Devin-Nabrežina prireja tečaje iz angleščine, nemščine in slovenščine ter računalniški tečaj in tečaj dveh glasbenih instrumentov in sicer pianole in kitare. Tečaj angleščine bo od 15. t. m. do 31. maja prihodnjega leta, stal bo 150.000 lir. V istem času in za isto ceno bosta tudi tečaja iz nemščine in slovenščine. Vsi tečaji bodo tedenski in bodo trajali uro in pol. Tečaja pianole in kitare se bosta odvijala pod istimi pogoji. Tečaj za računalništvo bo potekal v sodelovanju z Ljudsko univerzo v Trstu. Trajal bo od 5. novembra letos do 18. maja prihodnjega leta, razdeljen pa bo v dve skupini in sicer za odrasle in dijake. Interesenti lahko dvignejo vpisne pole v uradu za stike z javnostjo in prevajanje devinsko-nabrežinske občinske uprave.

gledališča

ROSSETTI
Gledališka sezona 1990/91 - Začetek sezone bo 6. novembra s Pirandellovim HENRIKOM IV. v interpretaciji G. Bosettija.

VERDI
Operna sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

V gledališču Verdi so v teku priprave na otvoritev letošnje sezone, ki bo 16. t. m. z Mozartovo opero DON JUAN.

LA CONTRADA - Gledališče Cristallo
Pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Začetek sezone bo v soboto, 6. t. m., z delom Francesca Macedonia in Ninija Perna »Quela sera de febraio...«, igrajo Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta in Orazio Bobbio.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Cenjene obiskovalce Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, naše stalne abonentne in vse, ki bi to želeli postati, obveščamo, da vpisovanje abonmajev vsak dan, razen nedelje, od 10. do 14. in od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, ali po tel. na št. 734265.

Gledališče MIELA
Ciklus posvečen judovski kulturi
Danes ob 18.30 razprava o knjigi NUOVE STORIELE EBRAICHE F. Fölkla. Sodelujejo pisatelj G. Voghera ter novinarja G. Lopez in P. Sabatti. Prisoten bo tudi avtor.

V soboto, 6. oktobra, ob 20.30 drugi koncert orkestra THE VAN LEER CHAMBER MUSIC PLAYERS, ki bo izvajal skladbe Mozarta, Ben-Haima in Schuberta.

izleti

Dolinska sekcija Slovenske skupnosti prireja v nedeljo, 14. oktobra, družabni izlet v Kranj, Begunje in na Bled. Prijave sprejema Mario Zahar v Borštu, tel. 228481.

Slovenska gobarska družina - Trst organizira v nedeljo, 7. oktobra, tradicionalni jesenski gobarski izlet za člane v Hudičevce. Dobimo se ob 8. uri pred spomenikom padlim, na Opčinah. Obvezna osebna izkaznica ali potni list. Vablejeni!

Zimovanje in smučanje na Rogli od 29. decembra 90 do 5. januarja 91 za mlade od 12. do 17. leta starosti. Vpisovanje do 12. ure v soboto, 13. oktobra, na SKGZ, tel. 368094, in v Dijaškem domu Srečko Kosovel, tel. 573141.

KD in ŽPZ I. Grbnec priredita v nedeljo, 14. t. m., enodnevni izlet v Poreč. Prostih je še nekaj mest. Vpisovanje v društvenih prostorih.

Darujte v sklad Mitje Čuka

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ABONMA 1990-91

IVAN CANKAR: Hlapci, drama, režija Boris Kobal
DAVID POWNALL: MOJSTRSKA LEKCIJA, komedija, režija Mario Uršič
FEDERICO GARCIA LORCA: KAJ PRAVIJO ROŽE, pesnitev s petjem in plesom, režija Meta Hočvar
EUGENE O'NEILL: DOLGEGA DNE POTOVANJE V NOČ, drama, režija Dušan Jovanovič
CAMPANILE, FO, SCIASCIA: TRIPTIH, komične enodejanke
NICCOLÒ MACHIAVELLI: MANDRAGOLA, komedija, gostovanje PDG Nova Gorica
ALEXANDRE DUMAS: POKVARJENEC ALI LEPOTA IN MOČ, zgodovinska komedija, gostovanje SLG Celje

Vpisovanje abonentov, vsak dan, razen nedelje, od 10. do 14. in od 17. do 19. ure, ob sobotah od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4.

razna obvestila

SKD Slavec Ricmanje-Log sklicuje redni občni zbor jutri, 5. oktobra, v Kulturnem domu v Ricmanjih v prvem sklicanju ob 20.30 in drugem ob 21. uri.

Godba na pihala iz Ricmanj obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo. Vpisovanje se vrši v Babni hiši v Ricmanjih jutri, 5. do torka, 9. oktobra, od 17.00 do 19.30, razen v nedeljo.

ŠD Polet organizira od 15. oktobra dalje tečaj modernih in standardnih plesov v ogreti telovadnici ŠD Polet na Pikelcu. Vpisovanje na kotalkališču v Repentabski ulici vsak dan od 15.30 do 20. ure, tel. 211758.

MPZ upokojencev iz Brega vabi stare in nove pevce na prvo vajo, ki bo danes, 4. t. m., ob 20. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

50-letniki iz dolinske občine so vabljeni danes, 4. t. m., ob 20. uri v malo dvorano gledališča F. Prešeren v Boljuncu za pripravo skupnega praznovanja.

Barkovljanska skupnost vabi vse, posebno noše, na procesiji rožvenčevne Matere božje, ki bo v nedeljo, 7. t. m., po maši ob 8. ure.

V Bazovskem domu bo potekala rekreacija za odrasle. Vabimo vse zainteresirane, da se javijo v ponedeljek, 8. oktobra, ob 21. uri v bazovskem domu na informativnem sestanku.

Odbor za konstituantno devinsko-nabrežinske občine prireja jutri, 5. t. m., ob 20.30 na sedežu sekcije KPI E. Berlinguer na nabrežinskem trgu javno razpravo »Biti Slovenec med zaščitnim zakonom in državljanskimi pravicami«. Uvodna poročila bosta imela Darko Bratina in sen. Nereo Battello. Vodil bo Pavel Fonda.

Slovensko dobrodelno društvo se pri srčno zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k uspehu slikarskega ex tempore, ki se je odvijal v nedeljo v Barkovljah. Zahvala gre še posebej barkovljanskemu prosvetnemu društvu, ki je dalo na razpolago prostore, čarodeju Vikju, ki je popestril popoldansko nagrajevanje, ter reviji Galeb, podjetju Resim, Openksi hranilnici in posojilnici ter Tržaški kreditni banki, ki so radodarno prispevali z darili za nagrade.

Plesna šola KD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da bo ob 8. do 10. oktobra potekalo vpisovanje na začetni in nadaljevalni tečaj standardnih in latinskoameriških plesov za otroke in mladino. Zglasite se lahko v gledališču F. Prešeren od 17. do 19. ure.

Romarsko sezono na Sv. Višarje bomo zaključili 7. oktobra z opoldansko mašo. Ker pa bo žičnica vozila do nedelje, 14. oktobra, bo maša vsak dan do tega dne, razen ob petkih.

Letniki 1949 vabijo na skupno praznovanje. Tel. na št. 211983 - urnik trgovin ali 211334 - ob večernih urah.

razne prireditve

SKD Barkovlje prireja PRAZNIK KARAMALOV v nedeljo, 7. t. m., ob 15.30. Poskrbljeno za hrano, prijačo in srečolov. Istega dne bosta razstavljala nekaj svojih likovnih izdelkov Rado Jagodic in Štefan Turk.

Slovenski kulturni klub (višješolska mladina in akademiki), Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 6. oktobra, na večer z naslovom JE NAŠA ŠOLA RES KVALITETNA. Člani SKK bodo prikazali rezultate ankete, ki so jo na to temo izvedli med slovenskimi visješolci. Sledilo bo predvajanje filma Silma Attimo Fuggente. Začetek ob 18.30.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu, Donizettijeva ulica 3, pričena prihodnji ponedeljek, 8. oktobra, svojo redno sezono ponedeljkovih kulturnih večerov in srečanj. Prvi večer bo v sklopu prireditev Koroški dnevi na Primorskem. Odprli bodo razstavo ARHITEKTURA ZILJE, ROŽA IN PODJUNE, ki sta jo pripravila prof. dr. Peter in Majda Fister. Poleg tega bodo še predstavili istoimensko knjigo in predvajali enourni video-film o arhitekturi na Koroškem. Večer bo v Peterlinovi dvorani s pričetkom ob 20.30.

sprejemanja raznih objav, osmrtnic, sožalij, čestitk, malih oglasov, športnih obvestil, šolskih vesti itd. od ponedeljka do petka: 8.30-12.30 - popoldne samo osmrtnice in sožalja 13.30 - 17.00. Ob sobotah: 8.30 - 12.30.

PUBLIEST srl.

Ul. Montecchi 6, III. nadstr., tel. 7796-611

Uredništvo PRIMORSKEGA DNEVNIKA, tel. 7796-600, sprejema samo osmrtnice in sožalja od 17.00 do 21.00, ob sobotah od 13.30 do 21.00.

koncerti

Repentabsrka cerkev

V nedeljo, 7. t. m., ob 18. uri bo v repentabsrki cerkvi zadnji glasbeni popoldan stare in sodobne glasbe, ki ga prireja GALLUS CONSORT v sodelovanju s tržaškim deželnim sedežem RAI in Pokrajino Trst. Na sporedu bo »Glasbeno romanje v Santiago de Compostela«. Izvajajo: Barbara Janowska (sopran), Marcin Szczycinski (kontratenor), Cezary Szyfman (tenor), Jan Sobolewski (bariton), na instrumentih pa Jacek Urbaniek, Agata Sapiecha, Tadeusz Czechak in Marcin Zalewski.

Glasbeni september

Nocoj ob 20.30 bo v evangeličanski luteranski cerkvi na Trgu Panfilu nastopila Komorna skupina Alpe Adria, ki bo izvajala Mozartove skladbe.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 4. oktobra 1990
FRANČIŠEK

Sonce vzide ob 6.07 in zatone ob 17.41 - Dolžina dneva 11.34 - Luna vzide ob 17.16 in zatone ob 5.59.

Jutri, PETEK, 5. oktobra 1990

MARCELIN

PLIMOVANJE DANES: ob 2.45 najnižja -45 cm, ob 8.59 najvišja 59 cm, ob 15.25 najnižja -56 cm, ob 21.29 najvišja 39 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21 stopinj, zračni tlak 1119 mb ustaljen, veter jugozahodnik 6 km na uro, vlaga 54-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Lorenza Cavallari, Stefania Piccinini, Silvia Surian, Giulia Cuzolo, Jessica Melchionna, Nicola Borin, Barbara Slavic.

UMRLI SO: 71-letni Anastasio Stagni, 80-letna Anna Schattanak vd. Doller, 86-letna Alice Nordio vd. Ruffini, 80-letna Alice Piapan vd. D'Imporzano, 47-letni Luciano Sterle, 67-letni Modesto D'Alessandro, 70-letni Tulio Spazzali, 79-letni Bruno Cattarini, 75-letna Vida Bassa por. Pertot, 78-letni Luciano Bemporath, 80-letna Nerina Kerro vd. Zupin, 86-letni Siro Vecchiet, 86-letna Orsola Hrvatic vd. Semenec, 18-letna Deborah Bencina.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 1., do sobote, 6. oktobra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselj sv. Sergija), Milje - Lungomare Venezia 3.
OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselj sv. Sergija), Ul. C. Battisti 1, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3.
OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Battisti 1, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

UREDNIŠTVO PRIMORSKEGA DNEVNIKA V TRSTU

SPREJEMA OBJAVE "PRISPEVKOV"

od ponedeljka do sobote med 9. in 15. uro

Prispevke lahko izročite tudi v Tržaški knjigarni

menjalnica

3. 10. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1162,150	1140.—
Nemška marka	749,200	740.—
Francoski frank	223,460	220.—
Holandski florint ...	664,490	655.—
Belgijski frank	36,374	35.—
Funt sterling	2199,450	2170.—
Irski sterling	2010,300	1970.—
Danska krona	196,080	191.—
Grška dramma	7,530	7.—
Kanadski dolar	1007,900	970.—

Glasbena matica obvešča, da bo sestanek s starši in pevci otroškega pevskega zbora jutri, 5. oktobra, ob 16.30 na šoli Glasbene matice, Ul. R. Manna 29. Vabljeni vsi, ki jih veseli petje.

kino

ARISTON - 16.45, 22.00 **Quei bravi ragazzi**, r. Martin Scorsese, i. Robert De Niro, □

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 **Pretty Woman**, r. Garry Marshall.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 22.00 **Harry e June**, i. Uma Thurman, □□

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 **Ripossedita**, kom., i. L. Blair.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **Ti amerò fino ad ammazarti**, kom., i. Kevin Kline, Tracy Ullman.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 **Le amiche**, hette insaziabili, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 **Ragazzi fuori**, r. Marco Risi, □

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 **Ritorno al futuro parte III**, r. R. Zemeckis, i. M. J. Fox.

MIGNON - 16.00, 22.15 **Fantasia**, prod. Walt Disney.

EDEN - 15.30, 22.00 **Lambada bestiale**, porn., □□

CAPITOL - 17.30, 22.00 **Mr. e Mrs. Bridge**, i. P. Newman, J. Woodward.

LUMIERE - 17.00, 22.15 **L'ora del tè**, i. Gabriel Byrne, Amanda Donohoe.

ALCIONE - 16.40, 22.10 **Luisa, Carla, Lorenza... e le affettuose amicizie**, i. Lina Sastri.

RADIO - 15.30, 21.30 **Possiedimi languidamente**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

mali oglasi

OPRAVLJAM razna vrtnarska dela. V tem času pripravim raznovrstne zelene preproge (cena na kvadratni meter). Tel. v večernih urah na št. (0481) 884161.

PRODAM alfo, letnik '87, v odličnem stanju. Tel. 229501 v večernih urah.

PRODAM fiat ritmo, letnik '85, po ugodni ceni. Tel. na št. 410259 ob večernih urah.

PRODAM motor aprilia tuareg rally, letnik '88, prevoženih 12.000 km, prenovljen motor, v dobrem stanju. Tel. (0481) 882017.

UGODNO prodam pregrinjalo za avtomobil. Tel. v večernih urah na št. 826459.

POMOČ v gospodinjstvu (likanje, šivanje in varstvo otrok) ponuja mlada gospa po dogovoru. Tel. 566256.

IŠČEMO gospodinjstvo pomočnico. Telefonirati od 20. do 21. ure na št. 220313.

TISKARSKO podjetje išče izkušena strojnika offset za delo na rotaciji. Ponudbe poslati na poštni predal 559, pod šifro "Strojniki".

ŠPORTNO DRUŠTVO išče upravnika za vodenje društvenega bara in urejanje igrišč. Zelo dobri pogoji. Telefonirati danes, 2., in jutri, 3. oktobra, od 20. do 21. ure na št. 211716.

PODIJETJE, ki se ukvarja z elektroniko, išče fanta za pomoč part-time. Pismene ponudbe poslati na Publiest - Mali oglasi, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »G.S.«.

IMPORT-EXPORT išče: 1. izkušeno osebo za vodenje knjigovodstva, z dolgoletno prakso. Zahtevamo znanje na davčnem področju in praktično uporabljanje personal computerja. Zaželeno znanje slovenskega ali srbohrvaškega jezika; 2. izkušeno osebo za uvožno-izvozne operativne funkcije. Zahtevamo znanje slovenskega ali srbohrvaškega jezika. Pismene ponudbe poslati na Publiest - Mali oglasi, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro »Sodelovanje«.

V OKOLICI Padriče se je izgubila mačka, ki odgovarja na ime Miki. Je bele barve z rdečimi in sivimi lisami ter zelenimi očmi, stara štiri leta. Kdor jo vidi je naprosen, da tel. na št. 226682 ali 226355.

ALFETTA 2000, črna, letnik 80, v odličnem stanju, na prodaj. Najboljšemu ponudniku lahko podarim FIAT 125. Klicati na tel. 200173.

FIAT UNO 45SL, leto 87, v odličnem stanju, po ugodni ceni, prodam. Tel. 200912 v večernih urah.

MLADA DRUŽINA išče trisobno stanovanje na Opčinah, Proseku, Furlanski cesti, v Barkovljah ali na Greti. Tel. 572126 v večernih urah.

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedez 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Pred dvajsetimi leti je umrla Janis Joplin

Pred 20 leti, 4. oktobra 1970, je sama, v pusti hotelski sobi v Los Angelesu umrla največja svetlopolta pevka bluesa - Janis Joplin. Bila je tudi edina ženska, ki ji je mitologija rocka podelila prostor ob Jimiju Hendrixu in Jimu Morrisonu. Dotolkla jo je pretirana doza heroina. V resnici ni bila samo žrtev mamila, premagali sta jo tudi osamljenost in pretirana slava po življenju, ki jo je privedla najprej do slave, nato pa v strastnem iskanju varnosti in ljubezni do alkoholizma in mamil. Nekoč je zaupno izjavila: »Kadar pojem, se ljubim tudi s 25 tisoč osebami, nato pa se vračam domov sama.« Življenje brez stalne strehe in na robu vsakega zakona je zgradilo okrog nje kletko stiske, iz katere ji nikoli ni uspelo pobegniti. Tragična smrt je ustvarila po svoje prilačen lik tragične junakinje rocka, ki

so jo uničila mamila in neobičajen talent. Janis Joplin se je rodila v Port Arthurju v Teksasu 19. januarja 1954. So razmerno premožna družina ji je ponudila mirno odrasčanje. Njena edina prava ljubezen do blues glasbe se je hranila s poslušanjem plošč velike Bessie Smith in Leadbellyja. V Austinu je začela nastopati s prijateljem, ki je kasneje postal njen manager. Prve uspehe je doživela v San Franciscu, prestolnici rocka, s skupino Big Brother And The Holding Company. Slavo ji je prinesel leta 1967 festival v Montereyu. 1968. je bilo leto njene prve plošče Cheap Thriller. Po nesrečnih izkušnjah s skupinama Kozmic Blues Band in Full Tilt Boogie Band, ob zgodovinskih posnetkih motivov, kot so bili Gershwinov Summertime, Ball and Chine, Piece of my Heart in Try - tragična smrt. Po smrti je izšla ena najlepših plošč v zgodovini sodobne lahke glasbe - Pearly z motivom Me and Bobby McGee. Prav gotovo spada Janis Joplin v ozki krog zvezdnikov, ki so se dokopali do slave in bogastva izključno s svojim talentom. O pevki pa je treba povedati tudi to, da je edina ženska, ki se je uveljavila v svetu rock glasbe v 60. letih. Kljub vsemu je ta svet ni nikoli v celoti sprejel. Upala si je priti na oder ženski protest, uprla se je nepisanim zakonom o ženski privlačnosti in lepoti, ki so jih bili v 50. letih še zelo spoštovali. Razpolagala je samo z neobičajno energijo in neznatno, z intenzivnostjo interpretacij. Seks in mamila so bili zanjo metafora življenja: zasledovala je silovitost občutkov in s tem v iskanju varnosti skušala premagati tesnobo življenja. Pisec njene biografije je pravilno poudaril, da pravzaprav ni razpolagala z izjemnim glasom, a da je znala z njim izredno pretirati. Prav gotovo je bila ena redkih belopotnih pevki, ki so znale doseči intenzivnost bluesa. Janis Joplin je bila v resnici žrtev dobe, ki je zasledovala sanje, saj je to, prav gotovo že vedela, ko je izjavila: »Svoboda je beseda, ki jo uporabljamo, ko nimamo več kaj izgubiti.«

Težave otrok z ločenimi starši

(foto Križmančič)

Rečeno je že bilo, da skušata velikokrat ločena starša vsak po svoje pritegniti na svojo stran otroka z različnimi manipulacijami. Navidezni zmagovalec pa je v tej bitki pravi poraženec. Otrok, ki je še vedno otrok obeh, si želi ljubezni obeh, zato pripoveduje vsakemu posebej, ko je v družbi enega ali drugega tisto, kar si ločeni partner želi o »bivšem« slišati - torej predvsem negativne lastnosti. Pri vsej zadevi je najhuje to, da vsak izmed ločenih partnerjev subjektivno misli, kako res je, da se otrok z njegovim bivšim partnerjem zelo slabo počuti. Ob teh očitanih, opravljanjih in negativnih gledanjih pa bi moralo biti nekdanjima partnerjema jasno, da sta še vedno predvsem starša, z vsemi odgovornostmi, ki jih starši morajo nositi do svojih otrok. Morda bo res težko misliti objektivno o nekdanjem možu

ali o nekdanji ženi, morda bo naporno ji ali mu pripisovati pozitivne lastnosti, vendar je povsem jasno, da je še vedno oče ali da je še vedno mati otroka in da morata pri vzgoji kljub vsemu sodelovati oba. Zato je prav, da se skušata biva partnerja pred otrokom vzdržati vzajemnih kritik pa tudi omalovaževalnih gest, ki bi lahko v sinu ali hčeri vzbudile sum, da v očeh matere oče ali v očeh očeta mati nič ne velja. Pomembno je, da se kot ločeni starši vzdržimo teh nizkih in kratkotrajnih »zadoščenj«, predvsem zato, ker tako početje rani otroka. Njemu ni prav nič jasno, kako da se starši med seboj nenkrat ne marajo več. On namreč oba še vedno ljubi prav tako, kakor ju je pred ločitvijo. Zato mu je zelo težko razumeti, kako bi se ljudje, na katere je še zelo navezan, mogli ločiti.

Vedno znova se pojavljajo nepremišljene fraze kakor: »Očka nas je zapustil«, čeprav se mož ni ločil od sina ali od hčere, pač le od žene. Na tak način lahko pripeljejo ločeni starši svoje otroke do težkih konfliktov: če hoče biti, denimo, sin še lojalni do svoje matere, pri kateri živi, si zapravi očetovo naklonjenost. In po drugi strani ga lahko to vodi v pretvarjanje pred očetom, da bi rešil, kar se rešiti da, in ne more biti potemtakem lojalen do očeta. Vseeno je torej, za katerega se otrok zavzame, vendar je vedno prisiljen, da nastopa proti drugemu od staršev. Strokovnjaki so mnenja, da za nekaj časa otrok lahko vzdrži tako situacijo z izredno mero diplomacije, čez nekaj let pa se vse zruši v krizo, ki zajame tako otroke kot ločene starše. Simptomi se pri otroku poznajo po tem, da morda začne ponovno močiti posteljo, ponoči se prebujati v strahu, zateka se v sanjski svet, popušča v šoli, postaja morda agresiven ali depresiven. Tudi kasneje taki otroci morda ne uspevajo na delovnem mestu. Najhujiši primeri se zatečejo celo v kriminal ali v droge. Seveda si vsi starši želijo, da bi ne prišlo do tega, ne glede na to, kako močno je kreganje med bivšima partnerjema. In večina staršev se sploh ne zaveda, v kakšen precep vodijo svoje otroke, ko se zavestno ali podzavestno naravnajo proti bivšemu partnerju. Svetovalci v družinskih posvetovalnicah so mnenja, mnenje pa podkrepjuje tudi izkušnja v ZDA, da bi se zakonci še pred ločitvijo dogovorili o vsem, tudi o finančnih pogledih na nameravano ločitev, tako da bi sebi in predvsem otrokom prihranili dolgotrajne birokratske bitke po sodiščih. Kajti pri bitki za otroka in pri bitki z otrokom proti nekdanjemu partnerju ne more biti zmagovalec. Edini način, da bi otrok na najlažji način prenesel ločitev staršev, da partnerja začasno odložita orožje ali še bolje, da skleneta zaradi otroka premirje. Obema bivšima partnerjema mora biti vedno jasno eno: otrok nima z njuno bitko ničesar skupnega.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nad.: Santa Barbara 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Film: Mio figlio professore (dram., It. 1946, r. Renato Castellani, i. Aldo Fabrizi), vmes (11.55) vreme in vesti 13.00 Nanizanka: Alfred Hitchcock 13.30 Dnevnik 14.00 Variete: Ciao fortuna 14.15 Dok.: Kvarkov svet 15.00 Rubrika: Primissima 15.30 Italijanske kronike 16.00 Mladinska oddaja: Aspettando Big! 17.35 Odpri prostor 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo 18.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah in dnevnik 20.40 Variete: Biglietto d'invito (vodi Milly Carlucci) 22.30 Aktualno: Ed è subito RAI 1 - Napoved jesenskih TV sporedov 23.00 Dnevnik 23.10 Glasbena oddaja: Sanremo Blues 24.00 Dnevnik in vreme 0.20 Rubrika: Mezzanotte e dintorni RAI 2 8.15 Nanizanka: Lassie 8.40 Nad.: Clayhanger 9.30 Dok.: Bazilika sv. Petra 10.00 Film: La bionda e l'avventuriero (dram., ZDA) 11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 11.55 Nadaljevanka: Capitol 13.00 Dnevnik - Gospodarstvo 13.45 Nadaljevanka: Beautiful 14.30 Nan.: Saranno famosi 15.15 Variete: Ghibli 16.15 Nan.: Mr. Belvedere 16.40 Vesti in Iz parlamenta 16.50 Film: La bella di Roma (kom., It. 1956, i. Silvana Pampanini) 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York 19.45 Dnevnik in šport 20.30 TV film: Quel treno per Budapest (dram., It. 1989, r. Paolo Poeti, i. Florence Guerin, 1. del) 22.10 Dnevnik 22.20 Dok.: Free Dog 23.20 Rubrika: Eurogol 23.35 TV film: Stelle in fiamme (dok.) 0.30 Dnevnik in horoskop 0.45 Film: Montecristo 70 (pust., Fr. 1969, r. André Hunebelle) RAI 3 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Življenje živali, Peking, prepovedano mesto, Il bel mangiare, Dežele v ogledalu - Sicilia 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarni oddaji: Mali založniki, 15.00 Neukrotljive ženske italijanske zgodovine - Cristina di Belgioioso 15.35 Mountain Bike 16.00 SP v off shoru 16.30 Kolesarska rubrika: Bici & Bike 17.00 Drobci 17.50 Znanstvena oddaja: Človeški možgani 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.00 Variete: Blob. Di tutto di più 20.30 Film: Exodus (dram., ZDA 1960, r. Otto Preminger, i. Paul Newman, Eva Marie Saint), vmes (23.00) dnevnik 23.55 Filmske novosti 0.05 Nočni dnevnik 0.35 Oddaja o kulturi: Fuori orario. Cose (mai) viste TV Slovenija 1 9.00 Spored za otroke in mlade: nanizanka Grizli Adams 9.25 Šolska TV: izobraževalni oddaji Oddaja za učitelje, 9.40 Kruh skozi stoletja 10.10 Mozaik. Tečaj angleščine za najmlajše, 10.25 Mostovi 10.55 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu 11.40 Video strani 14.20 Mozaik (pon.) 15.00 Žarišče (pon.) 15.30 Sova (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Šolska TV (pon.) 18.00 Teleski: Pripravimo se na smučanje 18.35 Spored za otroke in mlade: nanizanka Čudežna leta 19.00 Risanka 19.15 TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nad.: Mihajlo Lomonosov (zadnji del) 21.30 Teknik 22.30 Dnevnik in vreme 22.55 Nočni program Sova, vmes nan. Vse razen ljubezni in Pulaski TV Koper 12.30 Navigacija - SP Off Shore 13.00 Evropski nogometni pokali: rubrika Tuttocoppa, 14.00 Ujpest Dosza-Napoli (pon.) 15.45 Navigacija - SP Off Shore 16.45 Wrestling Spotlight 17.30 Nogomet: Dinamo-Atalanta 18.30 Odpri meja 19.00 TVD Novice 19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica 20.00 TV debata: La Battana 21.00 Veliki tenis 22.15 TVD Novice 22.30 Navigacija - SP Off Shore 22.45 Nogomet: Gol d'Europa 23.45 Rubrika: Bordo Ring in Veliki tenis RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.00, 14.00 Deželna kronika; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.10 Slovenski esej; 8.40 Melodije; 9.30 Čas trobent in čas kostanja; 9.45 Orkestri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Lahka glasba raznih narodov; 12.00 Demetra, pridobljena zemlja; 12.15 Instrumentalni solisti; 12.40 Cecilijanka 1989; MPZ Fantje izpod Grmade (dir. Ivo Kralj); 12.50 Orkestri; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Country glasba; 15.30 Zvočne kulise; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Četrtekova srečanja; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek. RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Informacije, gospodarstvo, glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.30 Radio danes; 13.38 Do 14.00; 14.05 Oddaja o jeziku; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiju; 18.05 Big Band RTV-Lj; 18.30 Zborovske pesmi; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Ansambli; 20.00 Domače pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočna glasba.
--

CANALE 5 8.00 Nan.: Simon Templar - Un piano diabolico 9.00 Film: I fanatici (dram., Fr. 1957, r. Alex Joffé, i. Pierre Fresnay, Françoise Fabian) 11.00 Aktualnosti: Gente comune 12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro, 16.15 Zdravniški pregled, 16.30 Cara TV 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 17.50 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Raffaele Pisu) 20.40 Kvizi: TeleMike 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 1.00 Nanizanka: Marcus Welby - Quando accadde il miracolo, 2.00 Fantasielandia RETE 4 8.30 Nad.: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo 11.30 Nanizanka: La casa nella prateria 12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.45 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 Marilena, 15.30 La mia piccola solitudine, 16.00 Ribelle, 16.30 La valle dei pini 17.00 Nanizanka: General Hospital 18.00 Nadaljevanka: Febbre d'amore 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi) 19.30 Nadaljevanka: Dynasty 20.30 Film: Detective Harper, acqua alla gola (krim., ZDA 1975, r. Stuart Rosenberg, i. Paul Newman, Joanne Woodward) 22.35 Tednik: Kronika 23.20 Nan.: China Beach 0.20 Filmske novosti 0.25 Film: Forza bruta (krim., ZDA 1983, r. Paul Aaron, i. Wings Hauser) ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 8.30 Nan.: Webster, 9.00 Arnold, 9.30 La piccola grande Nell, 10.00 Amore in soffitta, 10.30 Famiglia Brady, 11.00 Strega per amore, 11.30 Tre nipoti e un maggiordomo, 12.00 Famiglia Adams, 12.30 Benson, 13.00 Famiglia Bradford, 14.00 Happy Days 14.30 Radio Carolina 7703 (vodi Kay Sandvik) 15.30 Nanizanka: Compagni di scuola 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.30 Nanizanka: Tarzan, 19.30 Casa Keaton 20.00 Risanke 20.30 Film: Porky's 3 - La rivincita (kom., ZDA 1985, r. James Komack, i. Chuck Mitchell) 22.20 Aktualno: Born In The USA - Mesta rock glasbe 23.05 Rubrika: Grand Prix 0.20 Nanizanka: Chips, 1.20 Appartamento in tre - Doppio gioco, 1.50 Benson ODEON 8.30 Nanizanke 12.30 Film: I risanke 15.00 Nad.: Rosa selvaggia, 16.00 Senora 17.00 Nanizanka: Lottery, 18.00 Galactica 19.00 Film: I risanke 20.00 Nanizanka: Casalingo Superpiù 20.30 Film: Un provinciale a New York (kom., ZDA 1969, r. Arthur Hiller, Jack Lemmon) 22.30 Dok.: Diario di soldati 23.30 Film: Hightpoint (krim., Kan. 1980, r. Peter Carter, i. Christopher Plummer) TMC 8.30 Nan.: Get Smart, 9.00 Petrocelli, 10.00 Condo 10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere 12.00 Kosilo z Wilmo 12.30 Tajnosti in skrivnosti 13.00 Šport in dnevnik 13.30 Aktualno: Ženska TV 15.00 TV film: Amazzoni (pust., ZDA 1984, r. Paul Michael Sleser, i. Jack Scalia) 16.40 Aktualno: Ženska TV 18.00 Nan.: Autostop per il cielo, 19.00 Quartieri alti TV Koper 19.30 Variete: C'era questo, c'era quello 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Qualcuno da amare (dram., ZDA 1987, r. Henry Jaglom, i. Orson Welles) 22.30 Morski planet 23.20 Film: I giorni dell'ira (vojni, ZDA-Jug. 1974, i. Rod Taylor) 1.15 Nanizanka: Un uomo chiamato Sloane TELEFRIULI 10.00 Nadaljevanka: Un uomo due donne 11.00 Medici na rubrika 11.30 Nad.: Vite rubate, 13.05 Capriccio e passione, 13.40 Potere, 14.20 Un uomo due donne 15.30 Nanizanka: L'albero delle mele 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nad.: Vite rubate 19.00 Nanizanka: Si è giovani solo due volte 19.30 Dnevnik 20.00 Nanizanka: Julia 22.30 Nočne vesti 23.00 Nan.: Trauma center 24.00 Nočne vesti TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi

RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clic; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje: ideje in nasveti za gospodinje; 11.00 Pisali so nam...; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Vse za dopust v Jugoslaviji; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Jazz glasba; 10.00 Nočni program - glasba. RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 18.30 Zmenek s psihologom; 20.00 V svetu knjige; 21.00 Nočna glasba.
--

Sejem bodo odprli jutri ob 18.30

Štiri dni defilejev in spektakla na letošnjem sejmu Flash Moda

Najlepša Italijanka za leto 1990 Rosangela Bessi bo jutri ob 18.30 prerezala trak ob odprtju sejma Flash moda, ki bo do ponedeljka, 8. oktobra, preplaval razstavišče Espomego z vrincem barv, luči, modnega blišča in ustvarjalnosti predvsem pa s proizvodi cvetoče obrti in industrije, ki nam iz sezone v sezono veleva nova pravila za to, da je naš look, kot se temu reče, vedno in. Otvoritveni večer bo ponudil prvo mondeno priložnost z podelitvijo filmske nagrade za scenaristiko Amidei, o kateri pišemo posebej.

Na sejmu napovedujejo letos rekordno udeležbo razstavljalcev iz naše in sosednih dežel ter Avstrije in Jugoslavije. Prirejajo ga v sodelovanju z deželno obrtniško ustanovo ESA, ki bo s svojimi člani "zasedla" celo halo: predstavili bodo ne samo oblačila, pač pa tudi obutev, krznarstvo, zlatarstvo, usnarstvo in druge obrti, ki imajo tako ali drugače opraviti z videzom človeka. Tudi največjo razstavno halo bodo letos v celoti posvetili razstavljalcem, defileje pa bodo prenesli pod velik šotor (z 800 sedeži), kjer se bodo odvijale tudi druge obrobne manifestacije. V soboto ob 21. uri bo defile "Moda show", v nedeljo ob 20.30 prikaz mode in priček "Il sogno di una zingara", v ponedeljek ob 21. uri defile visoke mode obrtnikov iz naše dežele. V nedeljo popoldne bo še defile "Made in Italy", vseskozi pa se bodo odvijali tudi mini-defileji.

Sporod bodo obogatili še z drugimi srečanji in manifestacijami. Znani modni fotograf Franco Fontana bo imel svoj workshop, kjer bodo obiskovalci lahko v živo sledili delu priznanega profesionalca. Na sejmu bodo nagradili sodelujoče na fotografskem natečaju "Obiettivo moda", priredili bodo tekmovanje Gaiaf v urejanju priček in druge manifestacije.

Zanimiva novost naj bi letos bila sekcija Flash moda relax. Obiskovalci si bodo tam lahko privoščili trenutek oddiha med raznimi manifestacijami in ogledi, si ogledali

slike Roberta Joosa (razstavo bodo uradno odprli v soboto ob 18.30), pa tudi sledili srečanjem "aperitiv z ...": pozno popoldne se bodo znani gostje v tem salončku pogovarjali z novinarjem ob srečanju aperitiva. Gostje teh srečanj naj bi bili protagonistka jet-seta Marta Marzotto, fotograf Franco Fontana, napovedovalka Maria Teresa Ruta, novinar Franco Lefevre. Zraven tega prostora bo v hali B deloval tudi "Spazio moda" z manjšimi defileji in standom Deželne čipkarske šole, izdelki likovnega zavoda Sello iz Vidma ter razstavo fotografij natečaja "Obiettivo moda".

Nagrada Sergio Amidei

Nagrajevanje zmagovalcev trofeje Sergio Amidei, ki jo vsaki dve leti podeljujejo za najboljši scenarij, bo jutri zvečer ponudilo prvo mondeno srečanje na sejmu Flash Moda. Večer, med katerim bodo priredili tudi nekaj defilejev, bo vodil napovedovalec Luca Barbareschi. Alberto Sordi ne bo prišel, pač pa napovedujejo prisotnost igralke Giuliane De Sio in znanih članov žirije (scenarist Age, Suso Cecchi D'Amico, Giovanna Ralli, Ettore Scola, Franco Cristaldi, Mario Monicelli in Antonello Trombadori), ki mora izbrati najboljši scenarij. Kljub tajnosti glede izbire, se zdi, da bi se za nagrado morala potegovati dva filma: "Nuovo cinema Paradiso", ki so ga ocenili za najboljšega iz leta 1989, in "Scugnizzi", ki je po neuradnih informacijah prejel najvišje ocene žirije med osmimi filmi letošnjega izbora. Ni niti izključeno, da se bodo, tako kot že pred dvema letoma, odločili za salomonsko rešitev s podelitvijo dveh nagrad.

V prihodnjih dneh bodo v okviru sekcije "Flash Moda Cinema" predvajali filme "I miei primi 40 anni", "Speriamo che sia femmina" in "Donne in carriera".

Od sobote, 6. t. m., do 21. t. m. Kulturne prireditve ob Koroških dnevih

S srečanjem in nastopom gojencev Glasbene šole na Koroškem in Centra za glasbeno vzgojo E. Komel iz Gorice, se bodo v soboto, 6. t. m., v Kato-liškem domu v Gorici pričeli letošnji Koroški dnevi na Primorskem. Gre za vrsto glasbenih prireditev, otroških predstav, razstav in srečanj, ki se bodo do 21. oktobra odvijale v raznih krajih, od Gorice do Trsta, Opčin, Bazovice, Števerjana itd.

Pričetek in zaključek letošnjih prireditve bo v Gorici. Poleg sobotnega glasbenega srečanja velja namreč opozoriti na sklepno prireditev v nedeljo, 21. t. m., ob 20. uri, ko bodo v Kato-liškem domu izvedli kantato Pese-m o Miklovi Zali.

Razpored prireditev je naslednji: po uvodnem večeru, v soboto, 6. oktobra, ob 20. uri v Kato-liškem domu v Gorici, bodo v ponedeljek, 8. t. m., ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Trstu pripravili razstavo in predstavitev arhitekturnih značilnosti Roža, Podjune in Zile. V četrtek, 11., petek, 12., in soboto, 13. t. m., bodo gosti iz Koroške gostovali z otroško predstavo Juri - muri v Afriki. Obiskali bodo Števerjan, Doberdob, Štandrež, Opčine, Barkovlje, Bazovico in Sv. Ivan.

V soboto, 13. oktobra, napovedujejo srečanje predstavnikov Slovenske skupnosti in Narodnega sveta koroških Slovencev ter okroglo mizo na temo Slovenija in zamejstvo.

Koroški dnevi na Primorskem, ki jih prirejajo Slovenska prosveta iz Trsta, Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice in Kršćanska kulturna zveza iz Celovca, se bodo sklenili v nedeljo, 21. oktobra, z glasbenim in pevskim nastopom ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu ter ob 20. uri v Kato-liškem domu v Gorici.

Priredila jih bo Občina Študijski dnevi v spomin na rod Coroninijev

Goriška občinska uprava bo priredila študijsko srečanje v počastitev spomina rodbine Coronini. Ta namen je napovedal župan Scarano na predvečerašnji seji občinskega odbora, potem ko je uvodoma komemoriral pred kratkim umrlega zadnjega predstavni-ka rodbine grofa Guglielma Coronini-ja. Spomin nanj je župan povezal s spominom na pokojnikovo sestro Nicoletto, ki je v oporoki pustila vse premoženje v last posebnemu skladu v kulturno obogatitev mesta. Scarano je tudi uradno obvestil odbornike, da je sprejel pretorjevo imenovanje za upravitelja tega dela premoženja do formalne ustanovitve sklada, tako kot je želela pokojnica. Župan je poudaril pomembno vlogo družine Coronini v Gorici vse od 16. stoletja dalje, ko so se naselili v našem mestu in nato veli-ko prispevali k njegovi kulturni rasti in vrednotenju njegove zgodovine.

Na seji občinskega odbora so nato odobrili vrsto sklepov v zvezi z vzdr-ževanjem občinskih poslopij, tekočimi stroški in osebjem. Sklenili so, da bo prihodnja seja občinskega sveta v pe-tek, 12. oktobra.

■ Občinski odbornik za finance Alberto Alberti in podpredsednik Goriške hranilnice Sergio Medeot sta vče-raj na županstvu podpisala dogovor o podaljšanju pogodbe, po kateri ta ban-čni zavod skrbi za blagajniške posle Občine Gorica.

■ Zeleni golobice bodo tudi danes zbirali podpise za šest deželnih refe-rendumov o okolju in sicer od 10.30 do 12.30 pred ljudskim vrtnom na Verdije-vev korzu in od 16. do 19. ure na Kor-zu Italia (pri baru Torino). Poleg tega bo od 20. do 24. ure delovala posebna služba za podpisovanje na domu. Inte-resenti (bolniki ali kdor želi organizi-rati skupinsko podpisovanje na primer v stanovanjskem bloku) lahko telefo-nirajo na sedež Zelene liste (Ul. For-mica 3, tel. 32540); prišli bodo aktivisti zelenih z javnim funkcionarjem, ki bo overovil podpise.

Jutri stavka kovinarjev z zborovanjem v Tržiču

V vsej državi bo jutri protestna stavka delavcev kovinske industrije. Delavci zahtevajo nadaljevanje in za-ključek pogajanj za sklenitev nove kolektivne delovne pogodbe. Pogajanja so dejansko zamrzljena že od začetka julija.

V vsej državi bodo številni sindikalni shodi. Osrednje zborovanje v naši deželi pa bo v Tržiču, ob 10.30, kjer bo govoril član vsedržavnega tajništva sindikalne zveze CISL Franco Aloia.

Izbira Tržiča ni naključna, saj je to mesto zaradi prisotnosti velikih podjetij z državno udeležbo (ladjedelnica, Ansaldo) še zmeraj pomembno indus-trijsko središče, v zadnjem času pa po-novno žarišče krize, zaradi nevarnosti odpustov v Ansaldo in trajajočih težav v ladjedelnici.

V Tržiču se bodo torej zbrali delavci iz vseh štirih pokrajin naše dežele. Stavkajoči se bodo v jutranjih urah zbrali na treh različnih krajih. Tisti iz Vidma in Pordenona bodo šli v spre-vodu iz San Pola. Udeleženci zborova-nja iz Trsta se bodo zbrali pri nogo-metnem igrišču v Ulici Boito, tisti iz goriške pokrajine pa pri športni hali.

Sindikalno zborovanje bo na Trgu Re-publike ob 10.30.

Medtem ko bo protestna stavka drug-god v deželi in državi celodnevna, bodo delavci na Goriškem stavkali le tri, oziroma štiri ure. V podjetjih na tržiškem območju je napovedana pre-kinitve dela med 9. in 12. uro, v dru-gih krajih na Goriškem pa med 8. in 12. uro.

Glavni razlog protestne stavke je, kakor smo uvodoma navedli, zahteva po čimprejšnji sklenitvi nove kolektivne delovne pogodbe, pri čemer so v ospredju zahtevki po zvišanju plač. Obenem pa gre za opozorilno stavko spriči napovedanih novih ukrepov vlade, ki bodo, kot se zdi, v glavnem spet najbolj prizadeli revnejše in manj zaščitene sloje prebivalstva.

V Tržiču in na Goriškem nasploh pa je ponovno v ospredju vprašanje prisotnosti in vloge velikih podjetij z drž-avno udeležbo. Prvi znaki krize, ki je tudi posledica pomanjkanja posodab-ljanja in prilagajanja novim izzivom na tržišču so se pred kakšnim tednom pokazali v tržiški tovarni Ansaldo.

pismo uredništvu

Rajonski svet naj podpre raziskave na Sv. Valentinu

Pet rajonskih svetovalcev KPI in PSI je predsedniku rajonskega sveta za Pevmo-Oslavje-Štmaver in v vednost tisku poslalo sledeče pismo z zanimi-vim predlogom za valorizacijo območ-ja Sabotina.

Podpisani svetovalci želimo pritegniti pozornost članov rajonskega sve-ta na arheološko raziskovalna dela pod vrhom sv. Valentina. Ta potekajo pod varstvom republiškega ministr-stva za varstvo kulturnih dobrin, ob zainteresiranosti cerkvenih oblasti in našega rajonskega sveta samega.

Dejavnost je toliko pomembnejša, če upoštevamo dejstvo, da je to edino delujoče arheološko delovišče v go-riški občini.

Ugotovljeno je, da do danes še ni bilo, na tem področju, nikakršnega sistematičnega raziskovalnega dela, čeprav segajo tam obstoječe razvali-ne v čas pred 14. stoletjem. Omenimo naj, da je bližnje svetišče na Sv. Gori bilo zgrajeno leta 1534.

Znano je, da je bil samostan na Sv. Valentinu ukinjen 1782. leta, da so zi-dovi stali do leta 1796. V naslednjem obdobju pa je omenjeni samostan pod težo naravnih nepravil počasi razpa-dal, dokler ni bil dokončno uničen med prvo svetovno vojno.

Iz mestne smeri gledano stoji naha-jališče točno nad črko N nižje ležečega napisal NAS TITO, kar omogoča točno določitev vrha sv. Valetina.

Naša skrb je, in mislimo da s tem izražamo mnenje vseh rajonskih sve-tovalcev, da bi bilo treba arheološke raziskave na tem mestu tudi konkret-no podpirati, saj predstavljajo ta dela nedvomno kulturno bogatitev naših vasi in našega mesta.

Mislimo, da bi moral tudi naš rajon-ski svet v okviru svojih pristojnosti za kulturne dejavnosti nuditi podporo raziskovalcem.

Zato vabimo predsednika rajonske-ga sveta, da posveti temu problemu čimprej eno naših rednih sej.

Boris Pintar, Albert Sosol, Marian Sosol, David Sossou, Mirko Vendra-min

Rajonski svet nocoj v Pevmi

Rajonski svet za Pevmo, Oslavje in Štmaver se bo sestal nocoj ob 20.30 na sedežu v šoli J. Abrama v Pevmi. Na dnevnem redu so predsednikova spo-ročila, razprava o uporabi denarnih sredstev rajonskega sveta in razno. Pričakovati je, da bo govor tudi o pro-blemu davka za odvoz smeti oz. za javno čistočo, ki v teh dneh razburja prebivalce Oslavja in Štmavra, kjer občinska uprava doslej še ni bila zmožna, da bi uvedla ustrezno službo, zahteva pa, naj občani plačajo devek.

Rodil se je novi avtomobil Ford Escort
Vožnja z njim je čisti užitek

Prišel je novi avtomobil Ford Escort, ki ti nudi izreden užitek. Oblikovan je v italijan-skem stilu, z nemško tehnolo-gijo in najpopolnejšo dodatno opremo. Servokrmilni sistem stane le 535.000 lir, ABS 1.300.000 lir in klimatska na-prava 1.700.000 lir.

Preizkusite nova motorja: hitrega 1.3 HCS in močnega 1.6 CVH (90 KM), ki sta izredna po storilnosti in nizki porabi goriva. S posebno ponudbo »Sistema di scelta Ford« lahko dobite prvega ali drugega po isti ceni. Tudi Orion in Escort Wagon imata enako ceno. Pričakujemo vas.

URADNA PREDSTAVITEV
od danes, 4. oktobra, do nedelje, 7. oktobra

MUZEJ AVTOMOBILA IN TEHNIKE

Drž. cesta - Majnica (Fara) - Tel. (0481) 888404

TRGOVSKI SEDEŽ:

PAOLO GRATTON S.r.l. - Ul. Aquileia 42
34170 GORICA - Tel. (0481) 520121 - 520052

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ABONMA 1990-91

IVAN CANKAR: HILAPCI, drama, režija Boris Kobal

DAVID POWNALL: MOJSTRSKA LEKCIJA, komedija, režija Mario Uršič

FEDERICO GARCIA LORCA: KAJ PRAVIJO ROŽE, pesnitev s petjem in plesom, režija Meta Hočevar

EUGENE O'NEILL: DOLGEGA DNE POTOVANJE V NOČ, drama, režija Dušan Jovanovič

CAMPANILE, FO, SCIASCIA: TRIPTIH, komične enodejanke

NICCOLÒ MACHIAVELLI: MANDRAGOLA, komedija, gostovanje PDG Nova Gorica

ALEXANDRE DUMAS: POKVARJENEC ALI LEPOTA IN MOČ, zgodovinska komedija, gostovanje SLG Celje

Upisovanje abonmentov ob delavnikih od 11. do 13. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 12. ure v uradu Kulturnega doma v Gorici, Ul. Brass 20, telefon 33288.

A.W. GORICA

PRESTIAUTO

■ Do trideset milijonov lir, ki jih boš lahko vračal z ugodnimi mesečnimi obroki v časovnem roku do štirih let

■ V prvem letu boš brezplačno razpolagal z vrsto posebnih zavarovanj, ki smo si jih zamislili v sodelovanju s SAI

■ (0481) 387333
NEPOSREDNA ZVEZA
PRESTIAUTO
Posebna telefonska številka, na kateri boš dobil katerokoli pojasnilo

Banca Agricola Kmečka banka Gorica

Manjšinska problematika v ospredju Inštituta za narodnostna vprašanja

»V inštitutu sem nadaljeval delo, ki sem ga začel v Trstu: zbiral sem gradivo o življenju naših rojakov pod Italijo, ga urejal in prirejal ter ga uporabljal za objavo ali pošiljal za obvestila in nadaljnjo uporabo...« Odlokem je povzet iz spominov Lava Čermelja, nanaša pa se na sodelovanje omenjenega primorskega rojaka z Manjšinskim inštitutom v Ljubljani. Manjšinski inštitut je deloval med obema vojnama in je bil predhodnik sedanjega Inštituta za narodnostna vprašanja, prav tako s sedežem v Ljubljani. Inštitut za narodnostna vprašanja so ustanovili leta 1948, več let pa ga je vodil ravno dr. Čermelj. Od ustanovitve do

opredeljuje ta pojem tridimenzionalno: najprej kot slovenski etnični prostor v tradicionalnem smislu (matična Slovenija, obmejni prostori v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in Hrvaškem), nato kot slovensko etnično situacijo znotraj evropskega prostora in slednjič kot slovensko etnično situacijo znotraj svetovnega okvira. K prvi dimenziji je potrebno prišteti še dele italijanskega in madžarskega etnične prostora, ki segata na ozemlje Slovenije, avtohtono romsko skupnost, srbohrvaško govorečo populacijo ob slovensko-hrvaški etnični meji in v zadnjem času tudi neslovenske imigrantske elemente. Sem spadajo navsezadnje tudi raziskave o nemški skupnosti na Slovenskem, ki se je podobno kot nekdanja močna italijanska skupnost odselila v bližnji preteklosti. Proučevanje manjšinske problematike je povezano tudi s pojavi kot je npr. razkrajanje ideje o klasični nacionalni državi, prehod iz industrijske v postindustrijsko družbo itd.

Inštitut za narodnostna vprašanja se trenutno opira na delo 20 stalno zaposlenih ljudi in številnih sodelavcev. Mnogi od teh delujejo na terenu, spričo vse večjega poudarka na terensko delo pa je v načrtu ustanovitev t.i. etničnih opazovalnic. Eno pravkar ustanavljajo v Lendavi, za drugo pa se tre-

nutno dogovarjajo. Slednja naj bi delovala na Obali, upravljale pa bi jo predvidoma tudi ustanove italijanske manjšine. Etnični opazovalnici bosta zaživeli nekako po vzoru našega SLO-RI-ja, ki ima razvejano delovanje v treh pokrajinah F-JK.

Inštitut razpolaga z bogatim INDOK (informacijsko-dokumentacijskim) centrom. Ta obsega približno 30.000 knjig in 600.000 dokumentov. Hkrati izdaja revijo za narodnostna vprašanja - Razprave in gradivo; revija izhaja približno enkrat na leto, in to v glavnem v angleškem jeziku. Tik pred zdajci je izid 23. številke.

Inštitut je bil lani (skupaj s Slovenskim znanstvenim inštitutom iz Celovca, SLORI-jem in rovinjskim Centro di ricerche storiche) pobudnik t.i. Etnične delavnice štirih inštitutov, tj. stalnega delovnega telesa omenjenih zavodov. Štirje inštituti so doslej priredili dve skupni srečanja; prvo je bilo septembra lani v Kanalski dolini, drugo pa januarja v Ljubljani. Na njih so razpravljali o opravljenem delu tako v okviru posameznih inštitutov kot v slovenski znanosti nasploh. Zaključki obeh strokovnih srečanj predstavljajo podlago za tretje tovrstno srečanje, ki bo v kratkem. Pripravam za bližnjo etnično delavnico je posvetilo dokajšnjo pozornost ljubljansko Delo, ki je v poletnih mesecih objavilo vrsto intervju-

jev s strokovnjaki, ki se ukvarjajo z manjšinsko problematiko.

Inštitut za narodnostna vprašanja bo v kratkem priredil še eno zanimivo srečanje; to bo okrogla miza o pravicah pripadnikov italijanske in madžarske ter drugih narodnostnih skupnosti v Sloveniji. Srečanje bo v Ljubljani, kot nam je povedal ravnatelj Inštituta za narodnostna vprašanja dr. Miran Komac pa bodo na njem razpravljali o aktualnih problemih, kot so npr. norme, ki v novi slovenski ustavi določajo pravice manjšin.

Inštitut se trenutno ukvarja z različnimi projekti, v prvi vrsti s projektom Izobraževanje, kulturni in jezikovni pluralizem, ki ga finansira Komite za izobraževanje v večkulturnih družbah (CERI) pri Organizaciji za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD). V načrtu je tudi sodelovanje v projektu Etnični konflikti in razvoj, katerega pobudnik je mednarodna organizacija UNRISD. Poleg tega že vrsto let sodeluje v projektih z manjšinskimi raziskovalnimi inštituti znotraj in zunaj Slovenije. Zelo tesne vezi ima s SLO-RI-jem, z nedavno obnovljenim Slovenskim znanstvenim inštitutom iz Celovca (ta je začel zopet delovati v začetku septembra) in drugimi tovrstnimi ustanovami.

IVAN VOGRIČ

V okviru glasbenih popoldnevov na Repentabru

Uspešen koncert Irene Pahor

V okviru prireditev stare in sodobne glasbe je bil v nedeljo na Repentabru zanimiv glasbeni večer, ki ga je z igro na nekoč priljubljenem baročnem glasbilu, violi da gamba, oblikovala mlada tržaška koncertantka Irena Pahor. V želji, da na svojem glasbilu iz skupine godal prikaže njegov razvoj, zvočno zmogljivost in širino umetniškega izraza, je svoj recital sestavila iz skladb mojstrov 16., 17. in 18. stoletja, tistih, ki so zanj ustvarili tehten repertoar in z njim dodelili enakovredno mesto med drugimi instrumenti evropske glasbene kulture. To so bili: Diego Ortiz, Giovanni Bassano, Godfrey Finger, Christopher Simpson, Karl Friedrich Abel, Mr. Demachy ter mojster dunajske klasiše Joseph Haydn.

V solističnih skladbah kot tudi v skladbah, pri katerih jo je na čembalu spremljala njena mama, Dina Slama, je tako posredovala zelo ljubke, radožive in v zaneseni melodiki oblikovane skladbe različnega razpoloženjskega značaja španskih, italijanskih, angleških, francoskih in nemških glasbenikov renesanse, baroka in klasicizma. S tem izbranim sporedom skladb je Irena Pahor odlično predstavila violi da gamba skozi stoletja, z igro na nji, v kateri je dosegla že kar zavidljivo raven kakovostnega muziciranja, pa je navdušila številne poslušalce. Ugajala je zlasti njena muzikalna narava ter vznesen navdih, s

katerima je znala tok glasbenih misli preprosto, a obenem nenavadno spreminjati v enkratni trenutek iskrenega podoživljanja neskaljenih lepote starih partitur. Tako je njena viola da gamba v akustični repentabrski cerkvi odmevala v izjemni spevnosti ter zvočni lepoti.

Irena Pahor je zelo talentirana glasbenica, ki obvladuje široko glasbeno kulturo, saj poleg viole da gamba igra še na kljunasti flauti in oboi. Njeno zanimanje se poleg stare glasbe osredotočuje še na sodobno ustvarjalnost, kar je izkazala tudi na tem koncertu, kjer je zavzeto in s sugestivno močjo prvič predstavila skladbo Dine Slama »Sicut erat in principio« za glas in violi da gamba. Prepričala je, da tudi glasbilo preteklih stoletij lahko poseže v nove izrazne razsežnosti. Sicer pa je Irena Pahor predvsem koncertantka, ki se je doslej največ udeleževala pri izvedbah baročne glasbe in to kot član ansambla Gallus Consort ter stalni gost Beneških madrigalistov. Prav tako se lahko pohvali s sodelovanjem z različnimi slovenskimi umetniki, najpogosteje na koncertih, ki jih vodi flautist Klemen Ramovš.

Njen koncert na Repentabru se bo gotovo uvrstil med njene najuspešnejše na komaj začetni samostojni umetniški poti, ki veliko obeta.

ANNA FINK

Edini še živeči predstavnik metafizičnega slikarstva na Slovenskem

Pater Gabrijel Humek upodablja svoje »umirjene slike« v stiškem samostanu

V pravkar sklenjenem Bernardovem letu v počastitev 900-letnice rojstva sv. Bernarda (1090-1153), glavnega svetnika cistercijskega reda, so v Stični med vrsto izjemnih kulturnoumetniških prireditev s skrbno pripravljeno razstavo predstavili slovenski javnosti tudi novejša dela akademskega slikarja, v domačem samostanu živečega in delujočega, 83-letnega patra Gabrijela Humeka. Za zidovi starodavne stiške opatije, obdan od umirajoče samote dolgih hodnikov in meniških celic, ustvarja že skoraj sedem desetletij, pravzaprav od tedaj, ko je prvičkrat prestopil prag najstarejšega ohranjenega samostana na slovenskih tleh in med sobratih ostal do današnjih dni.

Umetniški opus p. Gabrijela Humeka, slovenskega »slikarja tišine« — tihote barvne mistike, metafizičnega realista (vpliv slovitega italijanskega slikarja Giorgia De Chirica, utemeljitelja metafizičnega slikarstva) in barvnega ekspresionista, je zelo bogat in širok. To spoznanje nas ne prese- neča, saj je v svojem likovnem razvoju prehodil dolgo pot od postimpresionizma do tako imenovanega magičnega realizma, ki že spada v metafizično slikarstvo. Zato tudi zavzema svojevrstno mesto v novejši zgodovini slovenske likovne umetnosti, in čeprav že sodi v najstarejšo generacijo, je še vedno med najbolj znanimi in uveljavljenimi slikarji na Slovenskem. Zanj velja, da je izrazil oseben in samostojen slikar magičnega realizma. Po sodbi uglednega likovnega kritika dr. Ivana Sedeja, slikarstvo mojstra Gabrijela Humeka odlikujejo in označujejo ostra svetloba, grozljiv hlad, natančno izrisana arhitektura ter ostre črte, ki razmejujejo svetlobo in senco. Kljub hladu gre za svet miru, ki je poln napetosti in strahov, gre za nadzemeljski abstraktni red, ki pa je tudi odsev uklenjenih človeških strasti. Umetnik slika samoto in osamljenost v njenih najbolj grozljivih razsežnostih — po drugi strani pa je ta svet paradokсно zatočišče, kjer smo varni pred arogantno vsiljivostjo zunanjega sveta.

Doslej je doma razstavljal v glavnem v Ljubljani, Kranju, Novem mestu, Kočevju, Mariboru, Celju, Kostanjevici na Krki, Kamniku, Domžalah in v Domu katoliške prosvete v Tinjah na Koroškem. Ob umetnikovi osemdesetletnici (1987) so v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki pripravili veliko razstavo Humekovih del, od leta 1959 pa je sodeloval na štirih skupinskih razstavah vidnih slovenskih likovnih ustvarjalcev. Udeleževal se je tudi vsakoletnih razstav Društva slovenskih likovnih umetnikov, slikarskih kolonij (1975 in 1977 v Bovcu), leta 1980 pa je v Piranu prejel nagrado ex tempore. Dvakrat je študijsko po- toval v Italijo, od Društva slovenskih likovnih umetnikov pa je dobil tudi štipendijo za likovno izpopolnjevanje na Poljskem.

Že ob prvem srečanju z mojstrom Humekom, s katerim se sicer pozna že nekaj let, se človeku vsiljuje kar več

vprašanj. Svojo radovednost hoče potešiti z odgovori predvsem na vprašanja, kaj ga je pripeljalo do tega, da se je odločil za umetniško-slikarsko pot, ali je želel postati redovnik in slikar hkrati ter kako je lahko usklajeval zahtevno meniško življenje in umetniško ustvarjanje, potem ko se je odločil, da bo vse življenje ostal v samostanu?

»Čas je prinesel svoje, saj me je vedno veselilo risanje in slikanje. Imel sem pač dar za to, pa tudi privlačevalo me je. Navsezadnje izhajam iz umetniško nadarjene družine — moja sestra Jela Trnkoczy je bila odlična slikarka. Sicer pa moji slikarski začetki segajo v leto, ko sem v Ljubljani obiskoval nižjo gimnazijo. Potem je šlo hitro naprej: višjo gimnazijo sem študiral v Stični, kamor sem vstopil leta 1922. Leta 1928 sem kot redovnik položil slovesne zaobljube, končal Bogoslovno fakulteto v Ljubljani in bil 1931 posvečen v mašnika. Slikarstvo sem študiral od 1937 do 1938 na Akademiji v Krakovu na Poljskem, v letih 1940 in 1941 v Zagrebu pri prof. V. Beciću, od leta 1945 do 1947 pa na Akademiji v Ljubljani pri prof. Gojmiru A. Kosu, kjer sem tudi diplomiral. Med profesorji je bil tudi pokojni Božidar Jakac, ki je poučeval grafiko in bil prvi rektor po vojni ustanovljene Akademije likovnih umetnosti v Ljubljani. Prav tako sem že zgodaj začutil v sebi veselje za redovni poklic. Izpolnili sta se mi torej največji življenjski želji: postati menih in slikar. Uspelo mi je tudi uskladiti meniške zahteve in likovno ustvarjanje, čeprav sem bil vedno najprej redovnik in šele potem slikar. Bolj sem se posvetil samostanskim obveznostim, zato je prišlo slikarstvo na vrsto v prostem času. Za slikanje je namreč potrebno veliko časa...«

Akademski slikar p. Gabrijel Humek, edini še živeči predstavnik metafizičnega slikarstva na Slovenskem, »je odkril lastni slikarski svet, pa tudi pomembno plast v slovenski umetnosti, pravzaprav enega od prilog, ki ga je bilo treba prestopiti.« (dr. I. Sedej). Tudi vsa njegova umetniška iskanja pomenijo intelektualni napor ter poglobljanje znanja in izkušenj, ki si ga je pridobil med šolanjem in v življenju. Med ljubitelji slovenske likovne umetnosti novejših dobe je znan predvsem kot pesnik barv, slikar intimnih občutij in razpoloženj. In čeprav je njegov likovni svet od realnega sveta odmaknjen v zaprta prizorišča arhitekturne tihotitja, občutimo v njegovih delih toplo človeško čustvo. Srečujemo se tudi z meditacijo in mislijo, ki hoče prodreti v globino, v bistvo sveta in življenja.

»V samoti in tihoti stiškega samostana imam obilo možnosti za odkrivanje resnice o sebi, o drugih in o svetu, ki nas obdaja. Slike morajo biti izraz notranjosti, ki je včasih tudi zapletena, toda prežeta s svetlobo, z upanjem.«

IVAN VIRNIK

Izšel je nov bogat zvezek revije Mladje

V torek je izšla nova številka Mladja, revije, ki po radikalnem preustroju »služi« dvema slovenskima zamejstvom (z matico vmes) — avstrijskemu in italijanskemu. Revija s tako dolgo tradicijo ima seveda svojo kulturno težo, ki se kaže po eni strani v kakovostnih objavah prispevkov eminentnih avtorjev, na drugi pa po samem domicilu izhajanja (Celovec, Trst). Povezovanje dveh prostorov torej, ki si delita podobno usodo in kulturno širjenje in tipanje v širši svet.

Najnovejšo številko Mladja tokrat oblikujejo avtorji, ki so slovenskemu prostoru dovolj znani. Andrej Kokot prvič objavlja kratke satirične in groteskne črte, Barbara Gruden poezije z erotično tematiko, ki pa razpredajo tudi poglede na duhovno bit ženske, Sergej Verč je napisal pripoved o smrti, Boris Pangerc pa pesmi, ki obujajo izginevajočo lepoto Krasa. Literarno podobo številke izpopolnjujejo še prispevki Andreja Moroviča in Milana Jesiha, medtem ko predstavlja slikar Valentin Oman svoje delo z objavo osmih intarzij.

Središče revije je tokrat na posegih udeležencev letošnjega mednarodnega srečanja »Dvogovori ob meji«, ki je bilo spomladi v Celovcu. Mladje objavlja obnove razprav Ludvika Vaculika, Istvana Börsija, Paula Schusterja, Assena Assenova, Georga Kohlerja, Josefa Haslingerja in Franza Schuha. Glavna srž razprav je v razmišljanju o stari in novi Evropi.

Ob recenzijah knjig so na straneh Mladja tudi strokovna razmišljanja Ivana Verča (o kulturnih kodeksih v slovenskem jezikovnem prostoru), Fabjana Hafnerja (o svoji poetiki prevajanja), Mirana Košute (o dialogu med slovensko in italijansko književnostjo) in Marije Jurič Pahor (o možnostih in mejah interkulture vzgoje).

Revija Mladje, ki jo je moč naročiti tudi pri nas in katere usmeritev oblikujejo ustvarjalci in intelektualci iz našega prostora, se torej predstavlja kot moderna revija, ki se loteva vsakršnih problematik, brez nagobčenosti in zavor. To pa je za (predvsem) zamejski prostor le nekaj, česar ne velja spregledati in niti podcenjevati.

Trilnosedesetletni pater Gabrijel Humek med svojim slikarskim delom v prostorih stiškega samostana

Evropski nogometni pokali: od jugoslovanskih zastopnikov izpadel zagrebški Dinamo

Vse italijanske ekipe v 2. kolu

POKAL PRVAKOV		
UJPEST DOSZA - NAPOLI	0:2	(0:2)
STRELCA: Inccociati v 12. min., Alemao v 35. min.		
UJPEST DOSZA: Brockhauser, Huszari (Vigh), Kosa, Szlezak, G. Szabo, Varga, Veber, Miovecz, Oroszki, Eszeny, Kecskes.		
NAPOLI: Gali, Ferrara, Francini (Riz-zardi), Crippa, Alemao, Baroni, Venturin, De Napoli, Careca (Silenzi), Maradona, Inccociati.		
SODNIK: Bouillet (Francija). KOTI 5:5. GLEDALCEV 25.000.		
BUDIMPEŠTA — Po zmagi s 3:0 na domačih tleh je Napoli premagal madžarski Ujpest Doszo še v gosteh z dvema goloma v prvem polčasu. Najbolj vesel po včerajšnji tekmi je bil napadalec Napoli Inccociati, ki je lahko končno zaigral v prvi ekipi in tudi dosegel gol. »Posvetil« ga je hčerki, ki je pred petimi dnevi privekala na svet.		

GRASSHOPPERS - CRVENA ZVEZDA		
1:4 (0:1)		
STRELCI: Pančev v 13', Prosinečki v 48' in 85' (ob iz 11-metrovke), Radinović v 59' in Hesler v 62'.		
GRASSHOPPERS: Brunner, Meier, Gamperle, Gren, Koller, Gretarsson, Strudel, Sutter, Hesler, Bickel (Svorza), De Vicente.		
CRVENA ZVEZDA: Stojanović, Radinović, Vasiljević (Marović), Šabadandžović, Belodedić, Najdoski, Prosinečki, Stošić, Pančev, Savičević (Jugović), Binić.		
SODNIK: Dos Santos (Port.); OPOMIN: Svorca, Koller, Prosinečki, Belodedić in Jugović; GLEDALCEV: približno 25 tisoč.		
ZUERICH — Crvena zvezda je s sijajno igro v prvi polovici 2. polčasa povsem nadigrala Švicarje in si zagotovila nastop v 2. kolu (prve tekma se je končala neodločeno 1:1). Tvorec včerajšnje zmage je bil gotovo Darko Pančev, ki je igral fantastično, dosegel je prvo gol, poleg tega sta bila nad njim narejena prekrška, ki sta prinesla dve enajstmetrovki.		

POKAL POK. PRVAKOV		
JUVENTUS - SLIVEN	6:1 (3:0)	
STRELCI: Baggio v 15. min. (11-m) in 18. min., Schillaci v 24. min, Corini v 49. min., Bonetti v 53. min., Julio Cesar v 55. min., Helepov v 84. min.		
JUVENTUS: Tacconi, Luppi, D. Bonetti, Corini, Julio Cesar, De Agostini, Hässler, Marocchi (Galia), Di Canio, Baggio, Schillaci.		
SLIVEN: Jorgov, Stefanov, Mitev, Tinčev, Parušev, Mutafčev (Ivanov), Helepov, Penev, Lečkov, Vandev (Iliev), Vasilev.		
SODNIK: Syme (Škotska). KOTI: 5:4 za Juventus. GLEDALCEV 10.000.		
TURIN — Juventus si je s teniškim izidom zagotovil prestop v osmino finala. Njegovo napredovanje ni bilo nikoli v dvomu, saj je zmagal že v gosteh z 2:0.		

SAMPDORIA - KAISERSLAUTERN		
2:0 (1:0)		
STRELCA: Mancini v 6. min. (11-m) in Branca v 75. min.		
SAMPDORIA: Pagliuca, Mannini, Invernizzi, Pari, Katanec, Pellegrini, Mihajličenko, Lombardo, Branca, Mancini, Dossena.		
KAISERSLAUTERN: Hermann, Friedmann, Dooley, Scherr, Kadlec, Lelle (Kranz), Hotić, Galdbaek, Hohhmann, Haber (Ernst), Kuntz.		

Izžrebali pare svetovne skupine Davisovega pokala

Težko za Italijo in Jugoslavijo

LONDON — V britanski prestolnici so izžrebali pare svetovne skupine za prihodnjo izvedbo teniškega Davisovega pokala. Italija se bo v gosteh pomerila z Nemčijo, Jugoslavija pa bo gostila Švedsko.

Ostali pari so: Mehika - ZDA, Španija - Kanada, Nova Zelandija - Argentina, Českoslovaška - Avstrija, Francija - Izrael, Avstralija - Belgija.

Dvoboji prvega kola bodo od 1. do 3. februarja 1991, drugo kolo bo od 29. do 31. marca, polfinala od 20. do 22. septembra, finale pa od 29. novembra do 1. decembra.

Žreb je bil za azzurre in modre res neugoden. Italijani so v dosedanjih sedmih dvobojih z ZRN kar petkrat potegnili krajši konec.

Tokrat v A ligi brez izključitve		
MILAN — V zvezi z nedeljskimi nogometnimi prvenstvenimi tekmami ni športni sodnik diskvalificiral nobenega prvotigaša. Kar se tiče B lige je bil		

SODNIK: Midgley (VB). KOTI: 4:2 za Kaiserslautern. GLEDALCEV: 30.000.

GENOVA — Sampdoria je bila sinoči močnejša od dežja, številnih poškodb in nemških nasprotnikov. Zaradi močnega naliva in razmočenega igrišča so tekmo odigrali dobro uro po napovedanem času. Domačini so igrali z ekipo, ki so jo »zdesetkale« poškodbe in izključitve, kljub temu pa jim je uspelo postaviti na glavo negativni rezultat iz prvega srečanja (1:0 za goste).

Sampdoria je imela tudi nekaj sreče, saj je povedla že v 6. min. z 11-m, ki jo je sodnik dosodil zaradi prekrška nad Lombardom. Prav Lombardo je bil odločilni mož Boškovočevega moštva: sredi drugega polčasa je mojstrsko preigral branilca, močno streljal v vrata, vratar je sicer žogo odbil, a le do Brance, ki jo je z glavo preusmeril v prazna vrata.

POKAL UEFA		
DINAMO - ATALANTA	1:1 (0:0)	
STRELCA: Boban v 54. min. in Evair v 62. min. (11-m).		
DINAMO: Ladić, Petrović, Židan, Lesjak (Medford), Panadić, Person, Prskalo (Gonzalez), Mladenović, Šuker, Boban, Šalja.		
ATALANTA: Ferron, Contratto, Pasciullo, Porrini, Bigliardi, Progna, De Patre, Bordin, Evair (Monti), Nicolini, Caniggia (Perrone).		
SODNIK: Kirschen (Nemčija). KOTI: 6:5 za Dinamo. V 69. min. je bil izključen Šuker. GLEDALCEV: 30.000.		
ZAGREB — Z golom Evairja iz dvomljive enajstmetrovke, ki jo je nemški sodnik Kirschen dosodil zaradi domnevnega prekrška nad Caniggio v kazenskem prostoru Dinama, si je Atalanta zagotovila uvrstitev v šestnajstino finala tekmovanja za pokal UEFA na račun zagrebškega Dinama.		
Po ugodnem rezultatu v gosteh (0:0) je imel Dinamo res lepe možnosti za napredovanje. Na tribunah dobro nadzorovanega Maksimira ni prišlo do izgrediv, pač pa je bilo na igrišču dokaj vroče. Obe ekipi sta zaigrali zelo zagrizeno in borbeno. Potem ko sta Šalja in Bordin v prvem delu zadela vratarico, je prišlo do razpleta v nadaljevanju. Najprej je Boban z mojstrsko izvedenim prostim strelom nad živim zid nasprotnikov povedel svoje v vodstvo, osem minut kasneje pa je Caniggia padel v kazenskem prostoru domačih in Kirschen je pokazal na belo piko. Evair je najstrožjo kazen zanesljivo realiziral.		
Po tem голу je bilo igre praktično konec. Igralci so postali vedno bolj prepirljivi, dokaj nezanesljivi sodnik je izključil Šukerja zaradi dvojnega opomina, od tlej pa Zagrebčani niso imeli več mnogih priložnosti za zadetek in zmagu.		
Po tekmi je bil pri gostih najbolj vesel trener Frosio, za katerega je bila to prva preizkušnja na evropskem prizorišču. Izjavil je, da so njegovi igralci igrali tako, kot je pričakoval, najboljši mož na igrišču pa je bil zanj sodnik. Diametralno nasprotno je bilo mnenje zagrebškega trenerja Kobeščaka. Zanj sta obe ekipi igrali dobro, najslabši mož na igrišču pa je bil sodnik...		

BOLOGNA - ZAGLEBIE		
1:0 (0:0)		
STRELEC: Di Già v 90. min.		
BOLOGNA: Cusin, Villa, Cabrini, Di Già, Iliev, Tricella, Mariani, Verga, Waas, Bonini, Lorenzo.		
ZAGLEBIE: Bako, Chwaliszewski (Lewandowski), Kujawa, Pietrzykowski, Wojcik, Szewczyk, Godlewsky, Zejer, Gora, Marciniak, Machaj.		

Hajduk štiri tekme na tujem igrišču		
BEOGRAD — Disciplinska komisija jugoslovanske nogometne zveze je splitski Hajduk kaznovala s prepovedjo igranja štirih prvenstvenih in pokalnih tekem na domačem stadionu na Poljudu. Vse tekme bodo mogli odigrati na stadionu, ki je najmanj 150 km oddaljen od Splita. Kot znano, so splitski prenapeteži 26. septembra v 72. minuti vdrli na igrišče med prvenstveno tekmo Hajduka s Partizanom.		

PARTIZAN - HIBERNIANS		
2:0 (1:0)		
STRELCA: Stevanović v 26' in Ščepović v 80'		
PARTIZAN: Omerović (Pandurović), Stanojković, Milanić, Jokanović, Petrić, Vujajić, Bogdanović (Djordjević), Mijatović, Ščepović, Višnjić, Stevanović.		
HIBERNIANS: Bonello, Buttigieg (Kiantar), Attard, Cassar, M. Spiteri, V. Spiteri, Carabott, Xerri, Scott, Ronald (Xerreb), Dz. Vella.		
SODNIK: Loizov (Ciper); RUMENI KARTON: Scott in Carabott; GLEDALCEV: približno 10 tisoč.		
BEOGRAD — Potem ko je Partizan že v prvi tekmi zmagal s 3:0, je bilo odprto le vprašanje, koliko zadetkov bo tokrat nasul skromnim gostom z Malte. Beograščani pa se niso proslavili. Čeprāv so bili vseskozi v napadu in imeli niz priložnosti, so bili neverjetno nenatančni.		

INTER - RAPID		
3:1 (2:1, 0:0)		
STRELCI: Berti v 65. in 85. min., Weber v 89. min., Klinsman v 101. min.		
INTER: Zenga, Bergomi, Brehme, Berti, Paganin, Battistini, Bianchi, Pizzi (Mandorlini), Klinsmann, Matthauss (Fერი), Serena.		
RAPID: Konsel, Weber, Poiger, Pecl, Schottel, Kienast, Steiger (Hauptmann, Wurz) Reisinger, Pfeifenberger, Herzog, Fjortoft.		
SODNIK: Courtney (VB). KOTI: 9:3 za Inter. Izključena Pecl in Pfeifenberger.		
VERONA — Inter se je moral pošteno potruditi, da je po podaljških strl odpor žilavih igralcev dunajskega Rapida. Gostje so od 20. minute igrali v desetih, zadnji del tekme pa celo v devetih. Kljub temu so bili enakovredni bolj renomiranim Milančanom, ki so imeli z dvema goloma Bertija že v regularnem času zagotovljeno uvrstitev v nadaljnje kolo. Prav v zadnji minuti pa je Weber izkoristil napako Interjeve obrambe in premagal včeraj sicer odličnega Zengo.		
Zmagoviti zadetek je za italijansko ekipo dosegel Klinsmann po lepi podaji Bianchija.		

BENFICA - ROMA		
0:1 (0:1)		
STRELEC: Giannini v 27'.		
BENFICA: Silvino, Veloso, Ricardo Gomes, William, Fernando Mendes (v 46' Vata), Samuel (v 23' Paulo Madeira), Vitor Paneira, Sousa, Rui Aguas, Valdo, Isaias.		
ROMA: Peruzzo, Tempestilli, Nela, Berthold, Aldair (v 51' Carboni), Comi, Desideri, Piacentini, Völler, Giannini (v 68' Di Mauro), Carnevale.		
SODNIK: Schmidhuber (Nemčija); KOTI: 13:1 za Benfico; OPOMIN: Carnevale, Nela in Veloso; IZKLJUČEN: Carboni; GLEDALCEV: 90 tisoč.		
LIZBONA — Lani v finalu prvakov, letos izločitev že v 1. kolu. Taka je bila usoda portugalske Benfice, ki je resnici na ljubo bolj napadala v gosteh v Rimu kot pa sinoči na svojem ogromnem stadionu (je sploh največji v Evropi). Tekmo je odločil Giannini, ki je brez težav zabil žogo v mrežo po strelu Völlerja, katerega je vratar odbil.		

SCAVOLINI - AUXILIUM		
123:109 (65:59)		
SCAVOLINI: Gracis 24, Magnifico 22, Boni 15, Cook 13, Daye 28, Zampolini 8, Costa 6, Grattoni 7.		
AUXILIUM: Abbio 9, Motta 9, Della Valle 8, Pellacani 2, Dawkins 31, Kopicke 34, Milani 7, Zamberlan 9.		
SODNIKA: Nelli in Pasetto. PM: Scavolini 16:19, Auxilium 25:30. TRI TOČKE: Scavolini 5:13 (Gracis 2:2, Magnifico 0:1, Cook 1:4, Zampolini 2:4, Grattoni 0:2); Auxilium 4:16 (Abbio 1:2, Motta 0:2, Della Valle 0:2, Kopicke 1:3, Milani 1:3, Zamberlan 1:4). PON: Dawkins (39).		
PESCARA — V anticipirani tekmi 4. kola italijanske košarkarske A-1 lige je Scavolini iz Pesara, ki bo v nedeljo gostoval v Trstu pri Stefanelu, ne brez težav premagal turniski Auxilium in tako delno popravil slab vtis, ki ga je zapustil po porazu z Benettonom. Američana Cook in Daye še nista v pravi formi, zato so imeli glavno besedo Italijani, še zlasti pa Gracis. Še v 9' minuti je Auxilium vodil z 33:31, popustil pa je v začetku drugega dela,		

V anticipirani tekmi 4. kola italijanske košarkarske A-1 lige

Scavolini ugnal turinski Auxilium

SCAVOLINI - AUXILIUM		
123:109 (65:59)		
SCAVOLINI: Gracis 24, Magnifico 22, Boni 15, Cook 13, Daye 28, Zampolini 8, Costa 6, Grattoni 7.		
AUXILIUM: Abbio 9, Motta 9, Della Valle 8, Pellacani 2, Dawkins 31, Kopicke 34, Milani 7, Zamberlan 9.		
SODNIKA: Nelli in Pasetto. PM: Scavolini 16:19, Auxilium 25:30. TRI TOČKE: Scavolini 5:13 (Gracis 2:2, Magnifico 0:1, Cook 1:4, Zampolini 2:4, Grattoni 0:2); Auxilium 4:16 (Abbio 1:2, Motta 0:2, Della Valle 0:2, Kopicke 1:3, Milani 1:3, Zamberlan 1:4). PON: Dawkins (39).		
PESCARA — V anticipirani tekmi 4. kola italijanske košarkarske A-1 lige je Scavolini iz Pesara, ki bo v nedeljo gostoval v Trstu pri Stefanelu, ne brez težav premagal turniski Auxilium in tako delno popravil slab vtis, ki ga je zapustil po porazu z Benettonom. Američana Cook in Daye še nista v pravi formi, zato so imeli glavno besedo Italijani, še zlasti pa Gracis. Še v 9' minuti je Auxilium vodil z 33:31, popustil pa je v začetku drugega dela,		

POKAL PRVAKOV			
Šestnajstina finala	1. tekma	2. tekma	Kvalific.
C. zvezda (Jug.) - Grasshoppers (Švi.) Olympique (Fr.) - Dinamo Tirana (Alb.) Tirol (Av.) - Kuusysi Lahti (Fin.) Lilleström (Nor.) - Bruges (Bel.) Sparta Praga (ČSFR) - Spartak (SZ) Napoli (It.) - Ujpest Dosza (Madž.) Malmö (Šve.) - Besiktas (Tur.) Dinamo (Rom.) - St Patricks (S. Irska) Union (Luks.) - Dinamo Dresden (NDR) Porto (Port.) - Portdown (Irska) Odense (Dan.) - Real Madrid (Šp.) Lech Poznan (Pol.) - Panathinaikos (Gr.) La Valletta (Malta) - Rangers (Škotska) Hapoel (Ciper) - Bayern (ZRN) Akuceyri (Isl.) - CSKA Sofija (Bol.)	1:1	4:1	C. ZVEZDA
	5:1	0:0	Olympique
	5:0	2:1	Tirol
	1:1	0:2	Bruges
	0:2	0:2	Spartak
	3:0	2:0	NAPOLI
	3:2	2:2	Malmö
	4:0	1:1	Dinamo
	1:3	0:3	Dinamo
	5:0	8:1	Porto
	1:4	0:6	Real Madrid
	3:0	2:1	Lech
	0:4	0:6	Rangers
	2:3	0:4	Bayern
	1:0	0:3	CSKA Sofija

POKAL POK. ZMAGOVALCEV			
Šestnajstina finala	1. tekma	2. tekma	kvalific.
Legia (Pol.) - Hesperange (Luks.) Trabzonspor (Tur.) - Barcellona (Šp.) Viking Stavanger (Nor.) - Liege (Bel.) Sliven (Bol.) - Juventus (It.) Manchester United (Ang.) - Pecs (Madž.) Kuopio (Fin.) - Dinamo (SZ) Dinamo Schwerin (NDR) - Austria (Avs.) Sliema (Malta) - Dukla Praga (Čsfr) Famagusta (Cip.) - Aberdeen (Škot.) Montpellier (Fr.) - PSV Eindhoven (Niz.) Olympiakos (Gr.) - Flamurtari (Alb.) Glenorran (Irska) - Steaua (Rom.) Wrexham (Wales) - Lindby (Dan.) Estrela (Port.) - Neuchatel (Švi.) Reykjavik (Isl.) - Djurgarden (Šve.) Kaiserslautern (ZRN) - Sampdoria (It.)	3:0	3:0	Legia
	1:0	2:7	Barcellona
	0:2	0:3	Liege
	0:2	1:6	JUVENTUS
	2:0	1:0	Manchester
	2:2	0:4	Dinamo
	0:2	0:0	Austria
	1:2	0:2	Dukla
	0:2	0:3	Aberdeen
	1:0	0:0	Montpellier
	3:1	2:0	Olympiakos
	1:1	0:5	Steaua
	0:0	1:0	Wrexham
	1:1	4:3	Estrella
	3:0	1:1	Reykjavik
	1:0	0:2	SAMPDORIA

POKAL UEFA			
Dvaintridesetina finala	1. tekma	2. tekma	Kvalific.
Brøndby (Dan.) - Eintracht (ZRN) Dnjepr (SZ) - Hearts (Škotska) Derry City (Irska) - Arnhem (Niz.) MTK Budimpešta (Madž.) - Luzern (Švi.) Sporting (Port.) - Malines (Bel.) Lausanne (Švi.) — Real Sociedad (Šp.) Avenir Beggen (Luks.) - Inter (ČSFR) Borussia (ZRN) - Chemnitz (NDR) Norrköping (Šve.) - Köln (ZRN) Antwerpen (Bel.) - Ferencvaros (Madž.) Zaglebie Lublin (Pol.) - Bologna (It.) Glenavon (S. Irska) - Bordeaux (Fr.) Aston Villa (Angl.) - Banik (ČSFR) Torpedo Moskva (SZ) - Göteborg (Šve.) Magdeburg (NGR) - Rovaniemi (Fin.) Vajla (Dan.) - Admira Wacher (Avs.) Bayer Leverkusen (ZRN) - Twente (Niz.) Černomorec (SZ) - Rosenberg (Nor.) Katowice (Pol.) - Palloseura (Fin.) Heraklis Solun (Gr.) - Valencia (Šp.) Anderlecht (Bel.) - Petrolul (Rom.) Atalanta (It.) - Dinamo Zagreb (Jug.) Slavija Sofija (Bol.) - Omonia (Cip.) Roma (It.) - Benfica (Port.) Roda (Niz.) - Monaco (Fr.) Sevilla (Šp.) - Paok Solun (Gr.) Partizan Tirana (Alb.) - Craiova (Rom.) Temišvar (Rom.) - Atl. Madrid (Šp.) Rapid Dunaj (Avs.) - Inter (It.) Fehnerbache (Tur.) - Vitoria (Port.) Hibernians (Malta) - Partizan (Jug.) Hafnafjurdur (Isl.) - Dundee U. (Škotska)	5:0	1:4	Brøndby
	1:1	1:3	Hearts
	0:1	0:0	Arnhem
	1:1	1:2	Luzern
	1:0	2:2	Sporting
	3:2	0:1	R. Sociedad
	2:1	0:5	Inter Brat.
	2:0	2:0	Borussia
	0:0	1:3	Köln
	0:0	1:3	Ferencvaros
	0:1	0:1	BOLOGNA
	0:0	0:2	Bordeaux
	3:1	2:1	Aston Villa
	4:1	1:1	Torpedo
	0:0	1:0	Magdeburg
	0:1	0:3	Admira W.
	1:0	1:1	Bayer
	3:1	1:2	Černomorec
	3:0	1:0	Katowice
	0:0	0:2	Valencia
	2:0	2:0	Anderlecht
	0:0	1:1	ATALANTA
	2:1	2:4	Omonia
	1:0	1:0	ROMA
	1:3	1:3	Monaco
	0:0	4:3	Sevilla
	0:1	0:1	Craiova
	2:0	1:0	Temišvar
	2:1	1:3	INTER
	3:0	3:2	Fehnerbache
	0:3	0:2	PARTIZAN
	1:3	2:2	Dundee

V anticipirani tekmi 4. kola italijanske košarkarske A-1 lige

Scavolini ugnal turinski Auxilium

ko so Američanom Dawkinsu in Koppickiju pošle moči.

Koračev pokal: uspeh Smelta

LJUBLJANA — Košarkarji ljubljanske Smelt Olimpije so se uvrstili v drugo kolo Koračevega pokala. Tudi v povratni tekmi so zlahka premagali skromni Magdeburg, tokrat s 121:67. Hauptman je dosegel 28 točk.

OSTALI IZIDI: Vojvodina (Jug.) - Groningen (Niz.) 102:73 (50:47); kval. Vojvodina; Phonola (It.) - Tofas Bursa (Tur.) 89:76 (47:34); kval. Phonola; Clear Cantù (It.) - Brico Massagno (Švi.) 126:40 (60:26); kval. Clear.

Maljković spet trener leta

MILAN — Božidar Maljković, dosedanj trener splitske Jugoplastike, ki bo odslej vodil peterko španske Barcelone, je bil po tradicionalni anketi že drugo leto zapored imenovan za najboljšega evropskega košarkarskega trenerja. Na drugo mesto te lestvice se je uvrstil trener bolonskega Knorra

Na Mladinskih igrah v Rimu so osvojile absolutno 1. mesto

Podvig odbojkaric Erjavca!

Zmaga življenja

»Ne riparleremo ancora.« — (o tem) bomo še govorili. S tem zagotovilom je 14. septembra letos tržaški šolski skrbnik Vito Campo zaključil sestanek s predstavniki staršev dijakov nižje srednje šole Fran Erjavca iz Rojana, ki so zaprosili za srečanje, da bi jim obrazložil, zakaj se je odločil, da v imenu »racionalizacije šolskega sistema« dejansko ukine ravnateljstvo rojanske šole, šolo pa priključi proseški šoli Levstik.

Tržaški šolski skrbnik je bil po svojo zelo dalekoviden. Le šest dni po tistem srečanju je »spregovorilo« Deželno upravno sodišče (TAR), ki je na priziv staršev sprejelo zahtevo po začasni zamrznitvi učinkovitosti ukrepa, s katerim je tržaški šolski skrbnik dejansko ukinil šolo Erjavca. TAR je v bistvu šoli Erjavca »vrnil« avtonomijo. Starši rojanskih dijakov so tako s svojim posegom na sodišču izbojevali pomembno zmago.

Včeraj dopoldne so v Rimu »spregovorile« še dijakinje Erjavca. Po sledih staršev so tudi same izbojevale zmago — zelo prestižno zmago na športnem področju. Na mladinskih igrah, najbolj množični vsedržavni šolski manifestaciji, so osvojile naslov državnih prvakinj v odbojki!

Zmaga naših deklet predstavlja pravcat paradoks, takega, ki bi se mu tudi Oscar Wilde, neprekosljivi v tej zvrsti, namuznil.

Naslov državnih prvakinj je osvojila šola, ki je bila prisilno ukinjena. V miriadi italijanskih šol se je najboljše izkazala tista, ki so jo hotele tržaške šolske oblasti s birokratskim ukrepom pokopati.

Saška, Paola, Irina, Katja, Kristina, Marjana, Katja, Ivana, Poljanka in Tjaša nas s svojo zmago opozarjajo, da je šola Erjavca vse prej kot na pragu pokopa. V njej se pretaka življenjska energija mladega rodu, ki mu na področju dijaške ženske odbojke v vsej državi ni para.

Naj taka, zavidanja vredna šola izgine?

Ce bi bilo po zdravi pameti, o tem sploh ne bi bilo treba več govoriti... (M. K.)

Odbojkaricam »Erjavca« je uspelol Z zmago na vsedržavnem finalu Mladinskih iger v Rimu so Saška Ažman, Paola Gregori, Katja Vodopivec, Irina Vitez, Ivana in Katja Milič, Marjana Debeljuh, Poljanka Dolhar, Tjaša Jogan in Kristina Bezenšek dosegle največji ekipni uspeh slovenskih šol na najbolj množični šolski športni prireditvi v Italiji.

Po uvodnih zmagah s Toskano in z Abruci so mlade slovenske odbojkarice včeraj zjutraj v odločilni tekmi z 2:0 (15:8, 15:9) premagale še vrstnice šole iz Castelvetrana (Sicilija) in tako nepremagane sklenile zaključni četverboj in celotno tekmovalje, ki se je zanje začelo spomladi z zmagovalnim pohodom na pokrajinski, deželni in meddržavni fazi, na katerih sta ekipo vodila prof. Tatjana Gregori in prof. Franko Drasič.

Odbojkarice s Sicilije so - resnici na ljubo - pred finalom veljale za favoritinje, toda odlični začetek deklet Erjavca jih je tako zmedel, da si niso več opomogle. S serijo dobrih servisov Katje Vodopivec so si Rojančanke zagotovile lepo prednost sedmih točk, kar je bilo dovolj, da so se vse opomogle in do zadnjega sodnikovega žvižga trdno zadržale vajeti igre v svojih rokah.

Vzdušje je bilo po tekmi v taboru Erjavca nepopisno. Takoj po finalnem nastopu je bilo nagajevanje ekip. Na končni lestvici je bil Erjavca 1. pred prvaki Sicilije, Toskane in Abrucov. Naša dekleta je nagradil predsednik vsedržavne odbojbarske zveze Manlio Fidenzio. Za svoj trud so prejele ogromen pokal in kolajne ter celo vrsto priložnostnih daril. Kapetanko Erjavca Paolo Gregori je na povabilo predsednika Fidenzia doletela tudi čast, da je

nagradila še udeležence moškega finala. Uspeh na državnem finalu MI je nagrada tudi za trenerko Elisabetto Nacinovijevo, ki večino igralk Erjavca trenira tudi na klubski ravni, zanimivo pa je pri tem, da je prav Nacinovijeva natančno pred desetimi leti kot dijakinja liceja Prešerna na istem igrišču (ekipo je vodil prof. Pavletič) osvojila absolutno 2. mesto, kar je bil vse do včeraj (skupaj z 2. mestom goriških odbojkarjev »Trinka« leta 1987) največji uspeh naših šol v ekipnih tekmovalnih igrah.

Igralkam šole Erjavca sta po telefonu čestitala tudi dolgoletni ravnatelj rojanske šole prof. Pečenko in ravnatelj šole »Levstik« prof. Mamolo. V Trst se dekleta s trenerko in spremljevalko prof. Peterlinovo vračajo že danes. Prihod vlaka na železniško postajo je predviden za 19. uro.

Moškega turnirja so se, kot znano, udeležili tudi dijaki goriškega Trinka, ki so po številu nastopov že... pravi veterani finalnov Mladinskih iger. Letos so pristali na končnem 4. mestu. V zadnjem srečanju so z 2:0 izgubili še z Laziom in končali četverboj brez zmage, vendar pa že sam nastop v finalu priča o veliki pozornosti, ki jo na tej šoli - s prof. Aleksandrom Kodričem na čelu - polagajo športni dejavnosti, priča pa tudi o kakovostni kontinuiteti dela goriških odbojbarskih klubov, saj ne smemo pozabiti, da se sestava šolskih ekip iz leta v leto spreminja, a rezultati Trinka ostajajo odlični.

Naj omenimo še, da se finalnega dela MI udeležujeta še Alen Sardoc (šola »Gruden« - orientacijski pohod) in Werner Sancin (šola »Ciril in Metod« - plavanje s plavutimi).

Na Trofeji dežel v Aosti

Odbojkarji naše dežele na 14. mestu

S Trofeje dežel v Aosti se moška odbojbarska reprezentanca under 16 iz Furlanije-Julijske krajine vrača z uvrstitvijo na 14. mesto v konkurenci 18 moštev iz vse Italije. Izbrano vrsto iz naše dežele je letos vodil naš priznani strokovnjak prof. Franko Drasič (njegov pomočnik je bil mladi Slogin trener Mario čač), med deseterico reprezentantov pa sta bila tudi člana goriškega Vala Robert Paoletti in Igor Florenin.

Klub skromni končni uvrstitvi ni bil nastop FJK negativen. Glede na slabo raven moške odbojke v naši deželi je bil rezultat še kar spodbuden, če vemo, da je bila reprezentanca lani predzadnja. Treba je upoštevati, da je naša dežela nastopila z ekipo, v kateri sta bili dve tretjini igralcev, ki so imeli leto dni manj od starostne meje.

V petih nastopih je FJK dosegla dve zmagi. V prvem krogu tekmovalja je z 2:1 izgubila tako z Emilijo kot z Abruci. V nadaljevanju je igrala v tolažilni skupini za uvrstitev od 13. do 18. mesta. Premagala je reprezentanco Bazilikate (2:0) in Kalabrije (2:1), v finalu za 13. mesto pa je z 2:1 izgubila z Venetom.

Kot nam je povedal prof. Drasič, je tekmovalje pokazalo, da loči deželno moško odbojko od boljših selekcij v državi še veliko brezno, čeprav je v reprezentanci FJK nekaj nadarjenih posameznikov. Vsekakor bi se lahko ekipa realno uvrstila tudi okrog 9. mesta, če bi se lahko na Trofejo ustrežneje pripravljala. Zaradi manjšega števila skupnih treningov in z le petimi dnevi priprav v Čedadu pa je bilo moštvo nekoliko neuigrano. O tem priča ugotovitev, da je ekipa igrala iz tekme v tekmo boljše.

Mlada Valova odbojkarja sta svojo nalogo opravila zelo dobro. Tolkač Igor Florenin je bil član standardne postave, tudi Robert Paoletti (center, pomožni podajač) pa je imel kot prva menjava precej priložnosti, da stopi na igrišče.

V reprezentanci FJK je bilo zastopanih sedem društev: po dva igralca so prispevali klubi OK Val, Rojalese in Vivil, po enega pa Ronchi, Prata, Inter Trst in ASFJR Cedad. Zanimivo je, da v ekipi ni bilo nobenega člana najboljšega društva FJK, to je Volley Balla iz Vidma.

Trofejo dežel je osvojila reprezentanca Mark, ki so jo skoraj v celoti sestavljali igralci prvoligaša Falconare.

obvestila

ZSSDI
obvešča, da sprejema prijave za zdravniške preglede atletov, ki bodo ob torkih in četrčkih v zdravniški ambulanti na Opčinah (Prosvetni dom).

PLAVALNI KLUB BOR
organizira v bazenu pri Alturi šolo plavanja za otroke plavalce ter rekreacijo za starejše. Za informacije in vpisovanja telefonirati od 18. do 20. ure na št. 51377.

TPK SIRENA ŠPORTNI RIBOLOV
obvešča, da se je začela predsmučarska telovadba v sezanski telovadnici ob torkih in četrčkih od 19.30 do 21. ure.

SK BRDINA
obvešča, da se je začela predsmučarska telovadba v sezanski telovadnici ob torkih in četrčkih od 19.30 do 21. ure.

SK BRDINA
obvešča, da se je začela predsmučarska telovadba v sezanski telovadnici ob torkih in četrčkih od 19.30 do 21. ure.

SK BRDINA
obvešča, da se je začela predsmučarska telovadba v sezanski telovadnici ob torkih in četrčkih od 19.30 do 21. ure.

SK BRDINA
obvešča, da se je začela predsmučarska telovadba v sezanski telovadnici ob torkih in četrčkih od 19.30 do 21. ure.

NAMIZNOTENIŠKI ODSEK ŠZ BOR
obvešča vse tiste, ki se želijo ukvarjati z rekreativnim namiznim tenisom, da dobijo vse informacije na tel. št. 745092.

Avtomobilski slalom odprte meje uspešno doživel četrto izvedbo

V nedeljo se je na progi Dolina-Prebened-Socerb odvijal 4. mednarodni avtomobilski slalom odprte meje, ki so ga pod pokroviteljstvom Občin Dolina, Koper in Trst, Trgovinske zbornice, Pokrajine Trst in Dežele F-JK priredili Trieste Racing Club, tržaški avtomobilski klub ACI in Avtomoto zveza Slovenije. Tekmovalja se je udeležilo 88 pilotov iz območja Treh Benečij, s Koprškega, iz Istre in celo iz Zagreba. Na 3,5 km dolgi progi z ovirami v 16 presledkih so se piloti preizkusili dvakrat, in sicer v smeri od dolinskega glavnega trga do Prebeneda in cilja pod Socerbskim gradom. Tekmovalje za 4. avtomobilski slalom odprte meje je letos veljalo tudi za 1. trofejo Trgovinske zbornice.

Kot absolutni zmagovalci se je z najboljšim časom (in najmanj prekrški) uveljavil Rizzi (Team Azzurro) na fiat dalara X 1/9, posebno priznanje pa so organizatorji podelili edinemu slovenskemu

pilotu iz dolinske občine, Ricmanju Maruriju Kuretu, ki se je s svojim A 112 (Hornet Corse) za nekaj stotink sekunde razlikoval od 2. mesta v razredu A/1.

Zamisel o slalomu odprte meje se je pred leti razvila iz želje po posebnem športnem sodelovanju med pobratenima občinama Dolina in Koper, v smislu zblizevanja med obmejnimi krajevnimi upravami in sploh med različnimi stvarnostmi, kar je vedno označevalo delovanje Občine Dolina. Pomembnost pobude, ki je letos uspešno doživela že 4. izvedbo, so ob nagajevanju na Socerbskem gradu poudarili v svojih pozdravih koprski župan Aurelio Juri, odbornik Občine Dolina Aldo Štefančič in predsednik tržaškega ACI Mauro Azzarita, ki se je še posebej zahvalil obema pobratenima občinama za izkazano pozornost in za pokroviteljstvo tekmovalja. Vsi trije govorniki so izrazili željo, da bi to svojevrstno tekmovalje doživelo še več izvedb. (dam)

Košarkarski turnir v organizaciji Bora in Cicibona

Koristno preverjanje moči

V okviru priprav na bližajočo se mladinska prvenstva je bil na stadionu 1. maj v TRstu zanimiv košarkarski turnir v organizaciji Bora in Cicibona.

V polfinalu so se Borovi kadeti spoprijeli z mladinsko ekipo Santos, ki uvršča nekatere stalne člane prve ekipe. Kljub telesni premoči gostov so bili borovci povsem enakovredni: v 8' so vodili s 24:17, v 22' je bil izid izenačen 47:47, nakar so gostje povedli z 12 točkami razlike in vodstvo ohranili do konca. Plave bi pohvalili zaradi igre v obrambi, medtem ko so v napadu igrali pod lastnimi sposobnostmi.

V drugi polfinalni tekmi se je Cicibona spoprijela s Stefanelovi kadeti. Takoj je bilo jasno, da bodo Stefanelovi igralci gospodarili pod košema, saj je bil njihov najnižji košarkar višji od Ciciboninih centrov. S požrtvovalnostjo in hitro igro pa so plavi nadigrali goste in zmaga jim ne bi ušla, če ne bi v zadnji minuti (vodili so s 3 točkami razlike) ostali v štirih. Ivan Bajc je bil za nasprotnike neustavljiv, cicibonaši pa so žal veliko točk izgubili zaradi zgrešenih prostih metov. Pri gostih je zlasti blestel Magnelli, ob njem pa še Alessandro Rusconi (196 cm), bratranec znanega reprezentanta iz Vareseja, ki ga je Stefanel letos najel.

V finalnih bojih sta se za 3. mesto pomerila slovenska predstavnika, v lepi in hitri tekmi pa so zmagali starejši cicibonaši, ki so se izkazali z dobro skupinsko igro. Solidni pa so bili tudi Borovi kadeti pod vodstvom trenerja Sancina, zlasti sta se izkazala Mauro Simonič in Marko Debeljuh, ki sta skupno dosegla 60 točk.

V finalu za prvo mesto smo bili priča res neverjetnemu razpletu. Tehnično slabši Santos se je zagrizeno boril

za vsako žogo, napetost je naraščala tako na igrišču kot na klopeh, sodnika pa temu sploh nista bila kos. Ob izključitvah in tehničnih napakah je bila tekma skrajno izenačena in Santosovi mladinci so zmagali le po 3. podaljškju z eno samo točko razlike.

PRVI POLFINALE: Bor - Santos 75:84 (45:44)

BOR: Rudež, Droker 7 (4:6), Bajc 2, Simonič 15 (5:7), Debeljuh 28 (10:12), Starec 4 (2:2), Filipič 1 (1:2), Tomšič 10 (2:4), Petaros, Pavlica 8 (2:3).

3 TOČKE: Droker 1; PON: Petaros (34);

DRUGI POLFINALE: Cicibona - Stefanel 79:82 (44:46)

CICIBONA: Lippolis 8, Simonič 5 (1:2), Cecco 3 (1:2), Gasperini, Berdon 8, Turk 2 (0:1), Pertot 3 (3:4), Cupin 9 (5:12), Bajc 24 (6:9), Pertot 12 (2:4), Bogatec 5 (1:3).

PON: Lippolis (30), Cecco (33), Berdon (33), Cupin (34), Turk (37), Bajc (38).

FINALE ZA 3. MESTO: Cicibona - Bor 106:100 (54:51)

CICIBONA: Simonič 12, Cecco 8, Gasperini 4, Berdon 8, Pregarc 9 (1:1), Lippolis 15 (1:2), Cupin 11, Bajc 19, Pertot 12, Bogatec 8.

3 TOČKE: Cupin 1, Bajc 1, Simonič 2

BOR: Pavlica 14 (4:4), Simonič 34 (5:9), Debeljuh 25 (6:6), Starec, Filipič, Tomšič 5 (1:2), Petaros 10 (0:2), Droker 8 (2:5), Rudež 4.

3 TOČKE: Simonič 1, Debeljuh 1; PON: Lippolis v 33 minuti.

FINALE ZA 1. MESTO: Santos - Stefanel 99:98 (37:34, 68:68, 76:76, 84:84). (Jogan)

Balinarski turnir na Vrh

Uspeh dvojice Frandolič-Cernic

V kulturno-sportnem središču Danica na Vrh so pripravili balinarski turnir dvojic, katerega se je udeležilo 16 ekip v predstavnstvu Sovodenj, Maka Agorest iz Standreža in domače Danice Unitekno.

Po štirih večerih zanimivih dvobojev na peščenih stazah sta si končno zmago zagotovila Angel Frandolič in Virgil Cernic (Danica), ki sta bila boljša od dvojic Cataldo-Brešan (Mak) in Devetak-Kraček (Sovodnje).

Za uvod odbojkarji Soča Sobema doma

Deželna odbojbarska zveza je objavila koledar moške D lige. Sovodnjska Soča Sobema, povratnik v ligo, bo v prvem kolu (3. 11. ob 20.30) gostila ekipo Carmone Ruote iz Porcie.

Slogašice v Torviscosi

Na prošnjo društva Sangiorgine je v zvezi s sobotnim 2. kolom zveznega pokala za ženske prišlo do zamenjave igrišča s Slogo Koimpe. Tekmo med ekipama bodo tako odigrali ob 20.30 v Torviscosi in ne ob 18. uri na Opčinah, kot je bilo sprva predvideno.

Čeprav je do pričetka nove smučarske sezone še precej daleč

Člani SK Brdina dobro pripravljeni

Člani SK Brdina so se v nedeljo udeležili tekmovalja v suhem slalomu (na sliki), ki ga vsako leto prireja Sci Club Trieste. Tekma je bila na območju Katinare, kjer ima društvo svojo progo za smučanje po travi. Proga je bila dolga, strma in tehnično zelo zahtevna. Smučarski klub Brdina je zastopalo 14 članov, ki so se tudi uvrstili:

ZACETNIKI-ZACETNICE: 5. Erik Piccini, 9. Mateja Piccini; **DECKI-DEKLICE:** 3. Dario Cossutta, 7. Anja Strekelj; **MLAJŠI PIONIRJI-PIONIRKE:** 2. Fabio Germani, 3. Jasmina Strekelj; **STAREJŠE PIONIRKE:** 3. Valentina Šuber; **MLADINCI:** 3. Christian Volpi, 4. Peter Ferluga, 5. Marko Šuber; **CLANICE:** 4. Alenka Piccini; **CLANI:** 3. Giulio Taucer; **AMATERJI:** 3. Rado Šuber.

Smolo je imel mladi David Taucer, ki je zaradi padca izpustil vrata in je bil zaradi tega izločen.

Slalomu je sledilo zahtevno tekmovalje s kolesi mountain bike. Zaradi varnosti so klub zastopali le štirje tekmovalci, ki pa so kljub padcem dosegli presežljive uvrstitve. Podčrtati moramo uspeh Valentine Šuber, ki je osvojila prvo mesto v ženski konkurenci. V kategoriji mladincev pa se je Peter Ferluga uvrstil

na 4. mesto, David Taucer je bil sedmi in Christian Volpi osmi.

S temi rezultati je vodstvo društva zadovoljno, saj dokazujejo, da so tekmovalci telesno dobro pripravljeni za nadaljnje delo na snegu. Prvi trening na snegu bo

od 5. do 7. oktobra na avstrijskem ledeniku Mölltal.

V letošnji sezoni bosta treninge vodila demonstratorja Dušan Videmšek in Matjaž Šarabon, spremljevalci pa bodo društveni vaditelji. (Rado Šuber)

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5 - din, naročnina za zasebnike mesečno 70 - din, polletno 390 - din, letno 780 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

četrtek, 4. oktobra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Na spisku žrtev ugrabitve letala ni nobenega italijanskega državljan

Skopo poročanje Kitajcev o letalski nesreči v Kantonu

PEKING — Torkova letalska tragedija na kantonškem letališču ostaja še naprej dokaj nejasna. Kitajske oblasti namreč še niso posredovale nobene uradne vesti glede ugrabitve letala, ki je med pristajanjem zadelo v dve parkirani letali ter povzročilo smrt najmanj 127 potnikov.

Po pričevanju nekega potnika, ki je preživel nesrečo, naj bi letalo ugrabil mlajši letalski gusar, ki je v nesreči zgorel. Ta naj bi med poletom iz Xiamena proti Kantonu stopil v pilotovo kabino s šopom cvetja, vendar je bil njegov namen čisto drugačen, saj je imel na sebi kar 7 kilogramov eksploziva. Iz kabine je po pričevanju potnika tik pred pristankom bilo slišati večji prepir, nakar je notranjost letala razdejala močna eksplozija. Kitajske oblasti so šele včeraj objavile spisek žrtev, med katerimi ni nobenega italijanskega državljan.

Reševalci so imeli nemalo dela, da so nudili pomoč ponesrečencem ter nato očistili letališče razbitin kar treh letal (Telefoto AP)

Ponekod govorijo že o ekoloških katastrofah

Velika onesnaženost pesti Sovjetsko zvezo

PERUGIA — »Ekološki položaj v Sovjetski zvezi je »strahoten«, v velikih industrijskih mestih je nemogoče živeti, na milijone hektarov zemlje je uničeno s pesticidi, v jezerih, rekah in morjih pa so uničeni celotni ekosistemi.« To je včeraj izjavila osebna svetovalka sovjetskega ministra za varstvo okolja Svetlana Revina v Perugii, kjer je predstavila poseben dokument o najbolj onesnaženih področjih v Sovjetski zvezi.

Revina je poudarila, da je v sedemdesetih največjih sovjetskih mestih življenje že skoraj nemogoče zaradi onesnaženosti, k vsemu temu pa je treba dodati še kisel dež in sneg v evropskem delu SZ. V dokumentu je tudi zapisano, da na področju Aralskega jezera že govorijo o ekološki katastrofi, ki je manjša le od tiste v Černobilu, več kot 30 milijonov hektarov gozda pa naj bi bilo uničenih zaradi

onesnaženja ali požarov. Ob vsem tem pa 700 rastlinskih in 463 živalskih vrstam grozi popolno iztrebljenje.

Nič boljši pa ni položaj s sovjetskimi morji. Tako je morje močno onesnaženo pri Leningradu, Rigi in na baltskih obalah, ekološko katastrofo pa so proglasili na Črnem morju. Zaradi pretiranega ribolova je uničen tudi ves ekosistem v Barentsovem morju.

Kar zadeva Černobil, pa je Revina povedala, da so bili potrebni izredni napori, da so lahko točno določili meje radioaktivnega sevanja. To področje je ostalo nespremenjeno, največji problem pa zdaj predstavlja zastrupitev dna reke Dneper. Revina je še povedala, da je ekološka kriza še hujša zaradi ekonomske krize, ki preprečuje učinkovite posege. Zato je tudi zaprosila italijanske predstavnike, da prispejajo na pomoč s tehnologijo in strokovnjaki.

Škofovska konferenca o ukrajinskih katolikih

VATIKAN — Problematičen položaj ukrajinske grškokatoliške cerkve je včeraj nepričakovano planil v ospredje petega zasedanja škofovske konference v Vatikanu. Duhovni vodja štirih milijonov ukrajinskih grških katolikov kardinal Mirosław Ivan Lubačivski, ki kljub perestrojki živi še vedno v izgnanstvu v Rimu, je namreč pozval vse prisotne škofo, naj izrazijo solidarnost ukrajinski katoliški cerkvi in naj jo na ta način obranijo pred obrekovanji moskovskega pravoslavnega patriarhata.

Med pravoslavno in grškokatoliško (tako imenovano unijatsko) cerkvijo se je v zadnjih časih vnel oster spor okrog imovine, ki je bila last katoliške cerkve in ki jo je Stalin — potem ko je razpustil katoliško cerkev — izročil pravoslavni cerkvi. Po nedavni »rehabilitaciji« katoliške cerkve in po odobritvi zakona o svobodi vesti in vere katoličani zahtevajo od pravoslavcev, naj jim vrnejo njihovo nekdanjo imovino. Pravoslavna cerkev pa doslej ni pristala na njihove zahteve. Moskovski patriarhat je celo obtožil katoliško cerkev, da se znaša nad pravoslavno cerkvijo tako kot se je Stalin svojčas znesel nad katoličani.

Lubačivski je včeraj ostro zavrnil te kritike, češ da katoličani želijo samo to, kar je njihovo, in da jih razen vati-

kanskega predstavnika v Moskvi Francesca Colasuonna nihče ne podpira pri tej zahtevi. »Pravoslavna hierarhija je sicer priznala, da smo bili žrtev velike nepravilnosti,« je dejal, »vendar se ne zavedajo, da so tudi sami nepravilni. Če bi se katoličani res vedli tako, kot nas obtožujejo, da se vedemo, potem bi morali vsi pravoslavci v zapor. Nas so v preteklosti namreč zapirali.«

Po posegu kardinala Lubačivskega so bila na sporedu številna druga ekumenska vprašanja. Nigerijski kardinal in predsednik vatikanskega sveta za medverski dialog Francis Arinze je govoril o potrebi po boljši ekumenski izobrazbi duhovnikov. Dialog z drugimi verami je po koncilu veliko vplival na teološka razmišljanja. Po njegovem bi bodoči duhovniki morali torej poglobljeno spoznati tudi druge vere in teologijo ver. Izpopolnjevalne seminarje in tečaje pa naj bi prirejali tudi za duhovnike, ki že opravljajo svoj poklic.

Stockholmski škof Brandenburg pa je izrazil prepričanje, da je protestantskim pastorm, ki so se spreobrnil h katoličanstvu, treba priznati iste pravice, ki so jih imeli v protestantski cerkvi, zlasti pa pravico, da opravljajo duhovniški poklic kljub dejstvu, da so poročeni.

Za zapahi domnevna terorista IRA

LONDON — Britanska policija je včeraj aretirala dva vidna predstavnika Irske republikanske armade, ki naj bi bila med drugim odgovorna tudi za uboj tesnega sodelavca Margaret Thatcherjeve Iana Gowa, ki so ga ubili 30. julija letos. Do aretacije je prišlo v bližini znamenitih arheoloških ostankov iz bronaste dobe Stonehenge (na sliki AP), kamor sta se domnevna terorista skupaj z neko žensko, ki so jo kasneje izpustili, odpravila na izlet.

Predstavniki policije je tudi povedal, da so na tem področju že pred časom opazili ford siero, ki so jo ves čas pazljivo nadzorovali, v sklepnih akciji pa so sodelovale močne policijske enote, ki so obklopile celotno področje Stonehengea.

O aretiranih niso znane podrobnosti, razen da sta oba Irca. Na področju okoli Stonehengea so tudi štiri britanska vojaška oporišča, tam pa živijo tudi nekatere precej znane britanske politične osebnosti.

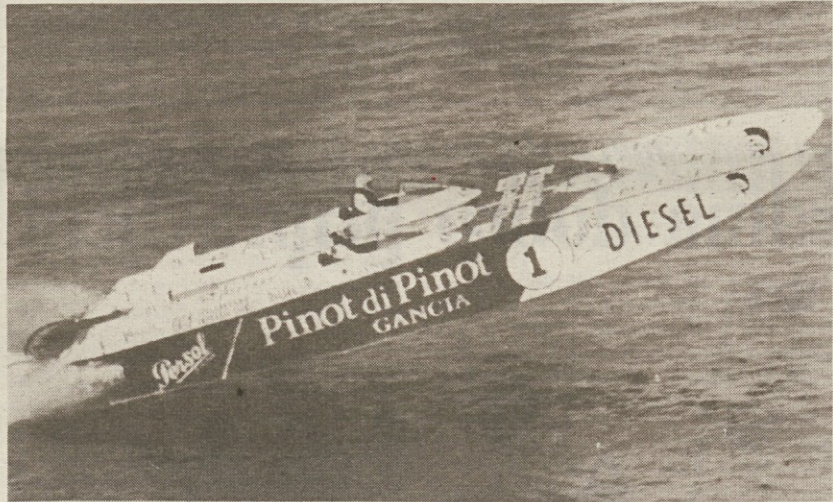
Vojna vročica

NEW YORK — Združene države Amerike je zajela vojna vročica. Zalivska kriza pa nima s to vročico k sreči prav nobenega opravka. Vojna, ki v teh dneh vznemirja Američane in ki razburja njihovo domišljijo, je namreč ameriška državljanska vojna. 11-urni TV nadaljevanji na to temo je sledila skorajda vsaka ameriška družina, krvoločna vojna, ki je terjala 600 tisoč mrtvih, pa je postala tudi pravo založniško odkritje. Vse knjige na to temo so v zadnjih časih razprodane, medtem ko so kraji, kjer se je odigrala vojna tragedija, postali najbolj obiskani turistični kraji.

Da Američani kažejo tako veliko zanimanje za državljansko vojno prav v času, ko svet ogroža nova vojna, po mnenju sociologov ni naključje. Pozitivno pa po njihovem mnenju je, da so prav v tem času spoznali, da ima vojna tragične posledice. TV film, ki je zelo realistično pokazal vojne grozote, naj bi torej ohladil tudi tiste, ki so se mogoče brez velikega navdušenja ogrevali za vojaški spopad z Irakom.

Med poskusno vožnjo pred svetovnim prvenstvom v off-shore v Nici

Tragična smrt Stefana Casiraghija

MONTECARLO — Svetovni prvak v off-shore Stefano Casiraghi se je smrtno ponesrečil med drugo preizkusno vožnjo pred svetovnim prvenstvom, ki poteka v Nici. S Casiraghijem je tekmoval tudi Francoz Patrice Innocenti, ki je bil v nesreči hudo ranjen. Vzrok in potek nesreče sta zaenkrat še neznana, vse kaže pa, da se je katamaran prevrnil potem ko je s prednjim delom zadl v visok val. Med poskusnimi vožnjami je bilo morje močno razburkano. Preiskovalci sedaj čakajo, da si bo Innocenti dovolj opomogel in da bo lahko pojasnil, kaj se je zgodilo. Dejstvo je, da so Casiraghijevo truplo reševalci našli v prevrnjenem plavilu, medtem ko je Innocentiju uspelo priplavati na površje.

Stefano Casiraghi je poleg svoje športne dejavnosti znan predvsem kot soprog monaške princese Caroline, s katero se je poročil pred sedmimi leti. Casiraghi, ki je bil star šele

trideset let, je izhajal iz premožne družine iz Brianze, zveza z monaško princeso pa je večkrat polnila strani opravljenih revij, še zlasti, ker ima Carolina za seboj ponesrečen zakon s Francozom Philipom Junotom. Stefano Casiraghi in Carolina imata tri otroke.

Med poskusnimi vožnjami za svetovno prvenstvo v off-shore se je pripetilo več nesreč, ki so jim največkrat botrovali valovi. Med ponesrečenci je tudi Italijan Curioni, nekoga švicarskega tekmovalca pa pogrešajo. Po včerajšnji tragični nesreči pa so tekmovalje prekinili. Casiraghi, ki je v tej nevarni športni panogi dosegel številne odlične rezultate, je že nekajkrat napovedal, da se bo umaknil. Svetovno prvenstvo je osvojil lani v Atlantic Cityju.

Na slikah AP: Stefano Casiraghi (levo) in katamaran Pinot di Pinot.

MIREs

PROFESSIONAL MATERIALS

34170 GORICA - Italija - Ul. sv. Mihaela 334 - Tel. (0481) 20684, 784, 883
Telex 461089 MIPEX I - Telefax (0481) 22295

PROFESIONALNI ELEKTRONSKI KOMPONENTI
AVTOMATIZACIJA - RAČUNALNIŠTVO
EKSKLUZIVNI DISTRIBUTER ZA JUGOSLAVIJO.

SOLARI

— avtomatski sistemi za kontrolo proizvodnje civilnih in drugih struktur, oprema letališč, športnih in civilnih objektov

ROVER

— profesionalni telekomunikacijski - satelitski sprejemniki

ULTRAVOX

— videomatika, teleinformatika

FARFISA

— elektroakustika, profesionalna glasbila

METHODO

— HI-FI sistemi